

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗВІТ

**ректора Миколаївського національного
аграрного університету**

ШЕБАНІНА В'ЯЧЕСЛАВА СЕРГІЙОВИЧА

**про виконання умов контракту
за 2020 рік**

**МИКОЛАЇВ
2020**

УХВАЛА

конференції трудового колективу Миколаївського національного аграрного університету від 16 грудня 2020 року, протокол № 2

Заслухавши та обговоривши звіт ректора університету Шебаніна В.С. про виконання умов контракту за 2020 рік, конференція трудового колективу Миколаївського національного аграрного університету

У Х В А Л И Л А:

1. Звіт ректора Миколаївського національного аграрного університету Шебаніна В.С. про виконання умов контракту за 2020 рік затвердити.

Результати голосування:

“За”	178
“Проти”	<u>немає</u>
“Утримались”	<u>немає</u>
Прийнято	“одноголосно”

2. Роботу ректора Миколаївського національного аграрного університету Шебаніна В.С. з виконання умов контракту за звітний період (2020 рік) визнати задовільною.

Результати голосування:

“За”	178
“Проти”	<u>немає</u>
“Утримались”	<u>немає</u>
Прийнято	“одноголосно”

Головуючий на конференції
трудового колективу університету

Секретар

Д.В. Бабенко

О.М. Кушнарьова

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Університет сьогодні	4
2. Оновлення та розвиток нормативно-правової бази	6
3. Вдосконалення освітнього процесу і забезпечення якості освіти	8
4. Посилення кадрового потенціалу університету	27
5. Науково-дослідна та інноваційна діяльність	29
6. Виховна діяльність	42
7. Формування контингенту здобувачів вищої освіти	51
8. Міжнародна діяльність	64
9. Фінансово-економічна діяльність та соціальний захист співробітників і здобувачів вищої освіти	69
10. Адміністративно-господарська діяльність	71

ВСТУП

У своїй роботі протягом звітного періоду ректор керувався законодавством України про освіту, науку та науково-технічну діяльність, наказами МОН України, розпорядженнями Миколаївської обласної державної адміністрації, Статутом університету та іншими університетськими нормативно-правовими документами, рішеннями Наглядової ради університету, конференції трудового колективу, Вченої ради університету, найкращими університетськими традиціями Миколаївського національного аграрного університету.

Головними орієнтирами діяльності були Концепція розвитку та Програма з реалізації Концепції розвитку Миколаївського національного аграрного університету на період 2016-2023 років.

Пріоритетними завданнями були: підвищення ролі Університету в соціально-економічному, технологічному, освітньому й культурному розвитку регіону, галузі й держави; запровадження ефективної системи управління Університетом і якістю підготовки фахівців відповідно до Закону України «Про вищу освіту», із урахуванням принципів і вимог ДСТУ ISO 9001:2015 та Болонського процесу; реалізація в Університеті комплексу безперервної освіти, єдиної системи підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації кадрів за освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами різних ступенів освіти, у тому числі й інноваційними; розвиток міжнародних зв'язків при підготовці й перепідготовці здобувачів вищої освіти і науковців; забезпечення умов, що сприяють залученню додаткових ресурсів з позабюджетних джерел для освітньої, наукової й інноваційної діяльності; залучення інвестицій під наукові розробки вчених Університету тощо; трансформація форм і методів університетської роботи відповідно до нових законодавчих умов зі збереженням цінного досвіду, накопиченого університетською спільнотою Миколаївського національного аграрного університету.

1. Університет сьогодні

Миколаївський національний аграрний університет – освітньо-наукова структура з потужною матеріально-технічною базою, центр інноваційного проєктування, джерело кадрового потенціалу як для Південного регіону, так і для всієї України. Ключовою, сильною стороною університету є взаємоузгоджена діяльність усіх учасників освітнього, наукового, виховного та інших процесів, об'єднаних спільною метою, ідеєю, прагненнями. В університеті здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за освітніми та освітньо-науковими ступенями молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, доктора філософії, доктора наук. Сьогодні Миколаївський національний аграрний університет є провідним інноваційним вищим навчально-науковим закладом півдня України.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10.03.1999 р. № 345 було створено Миколаївську державну аграрну академію на базі Миколаївського державного сільськогосподарського інституту. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 р. № 1208 та наказу Міністерства аграрної політики України від 21.08.2002 р. № 239 на базі Миколаївської державної аграрної академії було утворено Миколаївський державний аграрний університет.

Університету Указом Президента України від 21.09.2012 р. за № 555/2012 і наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 03.10.2012 р. за № 596 надано статус національного.

Миколаївський національний аграрний університет має 12 навчальних корпусів, 5 гуртожитків, до його структури входять 6 інститутів, 8 факультетів, Навчально-науково-практичний центр, комп'ютерні класи, 5 науково-технічних бібліотек, кабінет поглибленого вивчення іноземних мов, 5 спортивних зал, готель «Агроосвіта», 7 закладів громадського харчування, у тому числі 4 їдальні та 3 студентські буфети у навчальних корпусах університету.

Взаємопроникнення освітньої, наукової, інноваційної, виробничої

діяльності Миколаївського національного аграрного університету відбувається через створення на його базі регіонального навчально-науково-виробничого комплексу, до складу якого увійшли Університет, коледжі університету: Технологіко-економічний, Вознесенський, Новобузький, Мигійський; Інститут післядипломної освіти; Центр з підготовки робітничих професій; Навчально-науково-практичний центр, який використовується як база для практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Миколаївський національний аграрний університет забезпечує єдність аграрної освіти, аграрної науки, агропромислового виробництва шляхом впровадження у життя розробленої вченими університету Програми інноваційно-інвестиційних проєктів «Інтеграція аграрної освіти, науки, виробництва» з урахуванням Концепції розвитку та Програми з реалізації Концепції розвитку Миколаївського національного аграрного університету на період 2016-2023 років.

2. Оновлення та розвиток нормативно-правової бази

Прийняття Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. і Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. зумовило необхідність перегляду, оновлення і створення великого масиву університетських нормативних актів з метою імплементації положень нового законодавства.

На сьогодні, в Миколаївському національному аграрному університеті підготовлено, затверджено рішеннями Вченої ради університету та введено в дію наказами ректора більше 260 нормативних документів, які регламентують освітню діяльність в умовах її реформування.

Проекти вказаних нормативних документів своєчасно розміщувалися на сайті університету, виносилися на громадське обговорення, розглядалися на засіданнях вчених рад факультетів і Науково-методичної ради університету, ухвалювалися із урахуванням пропозицій та зауважень.

В Миколаївському національному аграрному університеті існує єдине інформаційне середовище, в якому забезпечується автоматизація основних процесів діяльності. Використовується електронний документообіг, в електронному форматі зберігаються рішення конференцій трудового колективу, вченої ради університету, ректорату, вчених рад факультетів, науково-методичної ради університету, науково-методичних комісій факультетів, приймальної комісії, документи науково-дослідного відділу, відділу кадрів, первинної профспілкової організації викладачів та співробітників, первинної профспілкової організації студентів, спеціалізованих вчених рад, деканатів факультетів, засідань кафедр та інше.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України за № 166 від 19.02.2015 року «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів», на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету представлено повний пакет документів відповідно до вимог чинного законодавства.

Важливим кроком у модернізації освітньої діяльності університету стала розробка системи внутрішнього забезпечення якості, побудованої

згідно з принципами, викладеними в Законі України «Про вищу освіту», «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)» і національному стандарті України ДСТУ ISO 9001:2015, а саме: відповідність європейським та національним стандартам якості вищої освіти; автономія вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; системний підхід, що передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу; процесний підхід до управління; здійснення моніторингу якості; постійне підвищення якості; залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Завершальним етапом забезпечення високої якості освіти стали розробка і впровадження системи управління якістю освітньої та наукової діяльності відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 і ДСТУ ISO 9001:2015 IDT «Системи управління якістю. Вимоги». Як результат, Миколаївський національний аграрний університет отримав сертифікат Органу сертифікації систем управління ДП «Укрметртестстандарт», який засвідчує, що система управління якістю Миколаївського національного аграрного університету стосовно надання послуг у сфері освітньої та наукової діяльності відповідає вимогам ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) Національного стандарту.

3. Вдосконалення освітнього процесу і забезпечення якості освіти

У звітному році, організація освітнього процесу в університеті була максимально адаптована до вимог чинних нормативно-законодавчих актів Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України стосовно виконання карантинних заходів по запобіганню поширенню на території України коронавірусної інфекції COVID-19.

Відповідно до рішень Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Миколаївським національним аграрним університетом, своєчасно та невідкладно, формувались та оприлюднювались на сайті університету відповідні накази та розпорядження.

У звітному періоді, при запровадженні в університеті, відповідно, дистанційної чи змішаної (проведення лекційних занять) форми освітнього процесу науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти використовувалася система дистанційного навчання Миколаївського НАУ (СДН), що була розроблена на основі освітньої платформи MOODLE.

Вказана система дистанційного навчання Миколаївського НАУ надає можливість проектувати, створювати та керувати інформаційно-навчальними ресурсами університету. Вона є достатньо гнучкою: науково-педагогічний працівник самостійно створює власний навчальний дистанційний курс та керує ним, тобто власноруч контролює доступ до своїх навчальних курсів, використовуючи часові обмеження, створює власні системи оцінювання знань, контролює надсилання на перевірку виконаних здобувачами вищої освіти завдань, фіксує завдання, надіслані із запізненням, дозволяє або забороняє студентам перескладання контрольних завдань (модульних або підсумкових – заліків, екзаменів) тощо.

Необхідно зазначити, що окремий навчальний дистанційний курс науково-педагогічного працівника університету може містити різні елементи: лекції, практичні та тестові завдання, форум, чат тощо. При цьому можна використовувати текст, презентації, таблиці, схеми, графіку, відеоматеріали,

посилання в мережі Інтернет, допоміжні файли та інші матеріали. За результатами виконання здобувачами вищої освіти завдань науково-педагогічний працівник виставляє оцінки.

Можливості, які надає система дистанційного навчання університету, дозволяють забезпечити індивідуальну роботу науково-педагогічного працівника з кожним окремим здобувачем вищої освіти. Це не лише електронна пошта та обмін вкладеними файлами, але й форуми, чати, ведення блогів. Контроль знань в системі дистанційного навчання університету здійснюється за допомогою окремого модуля, який пропонує багато видів тестів, надає можливість повторного проходження тесту з дозволу викладача, можливість захисту від списування шляхом рандомізації питань в тестових завданнях, організації бази даних питань для використання їх у тестах. Вказана система дистанційного навчання університету має механізми зберігання поточних оцінок кожного здобувача вищої освіти за всіма навчальними дистанційними курсами, встановлення шкали оцінок, напівавтоматичного перерахунку результатів тестування тощо.

Крім того, з жовтня звітного року, кафедрою інформаційних систем і технологій університету, розроблено, протестовано та запроваджено власний онлайн-сервіс відеозв'язку Миколаївського НАУ.

Вказаний онлайн-сервіс відеозв'язку було розроблено на базі безкоштовного програмного забезпечення з відкритим кодом для відеоконференцій Jitsi Meet та поєднано із системою дистанційного навчання університету на освітній платформі Moodle.

Із застосуванням даного програмного рішення вирішена проблема поєднання відеоматеріалів з навчального дистанційного курсу (лекції, лабораторні заняття тощо) зі сторінкою навчального курсу, яку створив викладач в системі дистанційного навчання університету на освітній платформі Moodle.

Крім того, кафедрі інформаційних систем і технологій університету поставлено завдання реалізувати програмне рішення із забезпечення

автоматичного формування відеотеки лекцій з конкретного навчального дистанційного курсу, з тим, щоб здобувач вищої освіти мав можливість повторного перегляду (прослуховування) лекції з пропущеної теми з відповідною фіксацією такого факту.

У звітному періоді, кафедрою інформаційних систем і технологій університету, постійно проводились онлайн-семінари з підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та керівників структурних підрозділів з питань впровадження в освітній процес сучасних інформаційних технологій, створення та використання web-ресурсів навчальних дисциплін, розроблення та впровадження дистанційних курсів з використанням платформи Moodle, управління навчальним підрозділом на основі інформаційних технологій тощо.

В університеті, вже більше 20 років, і звітний рік не виняток, функціонує семінар молодих викладачів університету метою якого є вдосконалення педагогічної майстерності молодих викладачів і аспірантів, вивчення та впровадження в освітній процес сучасних прогресивних технологій навчання, кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу і рейтингової системи оцінки знань студентів в умовах входження України до Європейського освітнього простору згідно з вимогами Болонської декларації.

Основною метою організаційної і науково-методичної роботи у звітному періоді всіх структурних підрозділів університету стало забезпечення змісту навчання, що відповідає вимогам стандартів вищої освіти й потребам регіональної економіки, упровадження прогресивних форм, методів і технологій навчання, що дозволяють високоякісно здійснювати освітній процес з оптимальними витратами матеріальних, фінансових засобів та інтелектуальних ресурсів тих, хто навчається.

У зв'язку з цим, Миколаївський НАУ, аналізуючи потреби регіонального ринку праці й індивідуальні запити тих, хто навчається, постійно працює над відкриттям нових спеціальностей, створенням

інтегрованих навчальних планів, що забезпечують наступність і перманентність ступеневої освіти, над створенням навчальних планів спеціальностей, які забезпечують підготовку на стику спеціальностей чи із поглибленою підготовкою за певними напрямками професійної діяльності, навчальних планів для паралельного одержання освіти за двома спеціальностями.

Основними нормативними документами, які визначають організацію освітнього процесу – є освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти та розроблені на їх підставі навчальні плани.

В університеті з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів вищої освіти при розробці освітніх програм спеціальності певного рівня вищої освіти враховуються їх побажання щодо вибіркового навчальних дисциплін. Переліки вибіркового навчальних дисциплін формують деканати, на підставі заяв здобувачів вищої освіти, та розміщують на своїх сторінках на сайті університету.

Якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалася мінімальна група (20 осіб), то деканатом проводиться робота щодо заміни дисципліни іншою, або заповнення групи здобувачами вищої освіти, що не змогли визначитися з вибором і не заперечують проти вивчення запропонованих дисциплін.

Здобувачі вищої освіти, що є учасниками програм академічної мобільності мають можливість вивчати вибірково навчальні дисципліни в іншому закладі вищої освіти з наступним перезарахуванням в університеті, за рішенням відповідної вченої ради факультету.

У звітному році питома вага варіативних навчальних дисциплін у загальному обсязі кредитів ECTS у підготовці здобувачів вищої освіти становила від 25% (спеціальність 201 «Агрономія» ОС «Магістр») до 40% (спеціальність 073 «Менеджмент» ОС «Бакалавр»).

Інший важливий напрямок навчально-методичної роботи в університеті – це наповнення освітнього процесу навчально-методичними матеріалами,

які забезпечують ефективність роботи здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників.

Відкриття кожної нової спеціальності вимагає поповнення фонду навчально-методичної літератури. Крім цього, в останні роки, в університеті значна увага приділялася новим формам представлення навчально-методичних матеріалів і їх новим видам. Так, комп'ютеризація освітнього процесу й розширення використання Інтернет-технологій сприяло впровадженню публікації навчально-методичних матеріалів (посібників, конспектів лекцій і т. д.) на електронних носіях інформації, створенню спеціальних видів електронних підручників, навчальних і контролюючих програм тощо.

Основне завдання організаційно-методичної роботи, що проводиться в університеті – забезпеченість навчальних дисциплін навчально-методичними матеріалами, їхня класифікація, створення бази даних науково-методичного забезпечення освітнього процесу.

Активна робота кафедр над створенням та виданням навчально-методичної літератури з усіх дисциплін дозволила мати підручники та посібники з розрахунку, як мінімум, один підручник на трьох здобувачів вищої освіти. Для кожної лабораторної роботи з усіх дисциплін, до курсового і дипломного проєктування є методичні рекомендації.

Постійна увага в університеті приділяється комп'ютеризації освітнього процесу, новим технологіям навчання, які спрямовані на застосування активних методів та інформаційних способів навчання й управління освітньою діяльністю.

Електронними освітніми ресурсами університету є навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали та засоби, які створені в електронній формі, представлені на відповідних носіях або розміщені в репозитарії електронних освітніх ресурсів університету та відтворюються за допомогою електронних цифрових технічних засобів.

Репозитарій електронних освітніх ресурсів університету є одним з

головних елементів його інформаційного середовища, має навчально-методичне призначення та використовується для ефективної організації освітнього процесу в частині, що стосується його забезпечення якісними навчально-методичними матеріалами.

Метою створення репозитарію електронних освітніх ресурсів є змістове наповнення освітньо-інформаційного простору університету, впровадження в освітній процес сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, забезпечення рівного доступу учасників освітнього процесу до якісних навчальних та методичних матеріалів незалежно від місця їх проживання або форми навчання.

Головна мета використання автоматизованих технологій у бібліотеці Миколаївського НАУ полягає у підвищенні якості інформаційно-бібліотечного обслуговування, забезпечення широкого доступу до літератури, інформації, знань для ефективного розвитку освітньої і наукової діяльності університету.

На веб-сайті бібліотеки Миколаївського НАУ максимально повно представлені власні інформаційні продукти: електронний каталог, електронні повнотекстові бази даних, нові надходження, віртуальні виставки та огляди, методичні розробки бібліотеки, бібліографічна інформація, інформація про послуги читачам, репозитарій електронних освітніх ресурсів Миколаївського НАУ та інше.

Загалом, Електронний каталог бібліотеки включає 108487 записів. На сьогодні, бібліотекою створено 37 власних баз даних, із них 27 – повнотекстові, в яких розміщено більше 17 тисяч документів. За звітний період кількість звернень до сайту бібліотеки складає більше 45,5 тисяч запитів.

До бази репозитарію електронних освітніх ресурсів Миколаївського НАУ, на сьогодні, включено 7450 повнотекстових документів. Наповнюються усі розділи електронного архіву. Розвиток репозитарію електронних освітніх ресурсів університету надзвичайно важливий у

контексті покращення рейтингу МНАУ в Webometrics. У зв'язку з карантинном та можливістю вільного використання повнотекстових документів, стрімко зростає кількість звернень до сайту репозитарію електронних освітніх ресурсів Миколаївського НАУ.

Загалом, тематика і форми проведення інформаційно-масових заходів бібліотекою університету, у звітному році, були спрямовані на швидке реагування і зміну потреб студентства. Про актуальні події в Україні та світі, ювілейні та знаменні дати, про діяльність бібліотеки користувачі поінформовані різноманітними бібліотечними засобами, у тому числі через сайт бібліотеки та соціальні мережі.

З метою ознайомлення користувачів з актуальною літературою в бібліотеці були організовані традиційні та віртуальні виставки, на яких зосереджувалась інформація про нові надходження, література на допомогу освітньому процесу та науковій діяльності; удосконалювались форми виховної роботи.

У звітному році, університетською бібліотекою надавалася допомога кураторам в організації проведення кураторських і виховних годин; були організовані книжкові виставки-перегляди на допомогу першокурсникам та курсовому проектуванню, на актуальні теми та до знаменних і пам'ятних дат.

Із середини березня 2020 року на час карантину, викликаного поширенням вірусу COVID-19, фахівці бібліотеки призупинили обслуговування користувачів в читальних залах та на абонементі і продовжували працювати дистанційно, підтримуючи доступ до бібліотечних ресурсів, сервісів та послуг в онлайн-режимі.

Із цією метою на Google Диску було створено папку «Дистанційна освіта», яка використовується для обслуговування як студентів, так і викладачів. На цей ресурс було відправлено 369 повнотекстових документів навчальної літератури. З метою кращого забезпечення освітнього процесу в коледжах Миколаївського НАУ, на Google Диску бібліотекою створена хмара для розміщення навчальної літератури за запитами бібліотек коледжів.

За звітний період їм було відправлено 156 повнотекстових примірників навчальної літератури.

Фахівці бібліотеки надавали онлайн-послуги з присвоєння навчальним посібникам, монографіям, авторефератам дисертацій, науковим статтям класифікаційних індексів за таблицями УДК. Даною послугою користувалися викладачі, аспіранти та студенти університету зателефонувавши чи надіславши запит на електронну пошту бібліотеки з інформацією про повну назву документа, анотацією або ключовими словами, які розкривають зміст роботи та інші дані.

У процесі активного листування з викладачами університету надавалась допомога в підготовці навчальних та навчально-методичних посібників. Під час карантину також було складено звіт щодо переліку штатних науково-педагогічних та наукових працівників, які мають наукові публікації у періодичних виданнях, що включені до наукометричної бази Scopus або Web of Science Core Collection. За запитамі науково-дослідного відділу університету надавалися звіти про публікаційну активність науковців Миколаївського НАУ в цих наукометричних базах даних. Було надіслано заявки на подовження використання наукометричних баз даних Web of Science Core Collection та Scopus.

За звітний період створено та розміщено на сайті бібліотеки та в репозитарії електронних освітніх ресурсів університету 10 тематичних бібліографічних покажчиків, 30 тематичних бібліографічних списків літератури, 6 бібліографічних оглядів.

Із метою обслуговування користувачів у дистанційному режимі, фахівці бібліотеки створили «Навігатор по веб-ресурсам для аспірантів та науковців», який дає змогу оптимізувати зусилля, витрачені на науковий пошук, а також може бути корисним для проведення дисертаційних досліджень.

У даному Навігаторі зібрано відомості про електронні ресурси, які можуть знадобитися для навчання та досліджень, посилення на реферативні

та повнотекстові бази даних, пошукові системи, веб-портали, репозитарії, на безкоштовні ресурси для самоперевірки на плагіат тощо. Навігатор розміщено на веб-сайті бібліотеки та репозитарії електронних освітніх ресурсів університету. Ресурси, вказані у переліку, знаходяться у відкритому доступі.

Протягом вересня-жовтня звітного року були проведені заняття з інформаційної культури для першокурсників університету та Технологіко-економічного коледжу, на яких молодь навчалась орієнтуватися в потоках документів і масивах інформації та її основних джерелах, умінню оптимально використовувати мережеві інформаційні ресурси в навчанні та роботі.

Проводилися тренінги з викладачами університету щодо редагування профілів науковців в наукометричних базах даних, додаванні нових публікацій до власних профілів; надавалися індивідуальні консультації науково-педагогічним працівникам щодо створення профілю науковця ORCID ID, Google Scholar та інших.

У звітному році, для комплектування фонду бібліотеки використовувались книги як на традиційних, так і на електронних носіях інформації. Крім того, була здійснена передплата періодичних видань для бібліотеки та структурних підрозділів університету.

Належна увага приділяється питанням практичної підготовки здобувачів вищої освіти Миколаївського НАУ, проведенню виробничих та переддипломних практик, в тому числі закордонних.

Зокрема, у звітному році, на демонстраційних полях Навчально-науково-практичного центру університету пройшли виробничу практику та заклали досліди більше 500 здобувачів вищої освіти, в тому числі 42 особи навчалися за дуальною формою здобуття вищої освіти.

У звітному році, як бази практик, використовувались структурні підрозділи Навчально-науково-практичного центру університету: навчально-науково-виробнича пасіка, навчально-дослідна виробнича кролеферма,

навчально-науково-племінна вівцеферма та перепелина ферма, сучасна агрометеостанція, навчально-науково-виробничі ферми Новобузького та Мигійського коледжів Миколаївського НАУ.

На базі Центру з підготовки робітничих професій Інституту післядипломної освіти Миколаївського НАУ, у звітному році, пройшли навчання, за сімома ліцензованими робітничими професіями, 393 особи із числа здобувачів вищої освіти університету, з них за рахунок співфінансування Українського проєкту бізнес-розвитку плодоовочівництва - 70 здобувачів вищої освіти факультету агротехнологій.

З метою підвищення якості професійної підготовки фахівців шляхом поєднання теоретичного навчання з практичною підготовкою на реальних робочих місцях, одержання ними професійних знань і вмінь зі спеціальностей, оволодіння сучасними методами і формами організації праці в галузі майбутньої професійної діяльності, формування у них знань, навичок роботи в трудових колективах, на базі навчально-науково-практичного центру Миколаївського НАУ створено три студентські фермерські господарства, три студентські виробничі кооперативи та одне особисте студентське господарство. Крім того, на базі Новобузького коледжу Миколаївського НАУ створено два студентські фермерські господарства та два студентські виробничі кооперативи; на базі Мигійського коледжу Миколаївського НАУ – два студентські виробничі кооперативи, одне студентське фермерське господарство та одне особисте студентське господарство.

У звітному періоді факультети університету продовжили роботу з укладення договорів з підприємствами та установами в межах запровадження дуальної форми здобуття освіти. У межах дуального навчання за міжнародними програми 45 здобувачів вищої освіти університету проходять стажування за кордоном (США, Данія, Норвегія, Швеція, Швейцарія).

Дуальна форма здобуття освіти передбачає використання найновіших наукових досягнень, інноваційних розробок і технологій не лише

університетської науки і виробництва, а й досягнень академічної науки. Найбільш вдалою організаційною формою співпраці є Навчально-науково-виробничий консорціум аграрних закладів вищої освіти, науково-дослідних установ та виробничих підприємств України. На пропозицію Миколаївського НАУ, з цього питання, відгукнулися вісім наукових установ, заклади вищої освіти та 22 відомі підприємства, з-поміж яких: ТОВ «СП «Південна аграрно-експортна компанія» (ПАЕК), ТОВ «С-Росток», ДП ДГ «Реконструкція», ДГ «Асканійське», ТОВ «Золотий колос», ТОВ «Агрофлагман», Індустріальна група «УПЕК» (м. Харків).

Дуальна форма здобуття освіти знайшла своє визнання та підтримку як у національних товаровиробників, так і в реалізації програм міжнародного співробітництва. Зокрема, продовжується тісна співпраця Миколаївського національного аграрного університету з Менонітською асоціацією економічного розвитку, з якою ще в 2017 році було підписано Меморандум про взаєморозуміння. Практичною реалізацією Меморандуму стала участь університету в Українському проекті бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP). Дана грантова програма фінансується Міністерством міжнародних справ Канади та Менонітською асоціацією економічного розвитку.

Програма спрямована на надання можливості здобувачам вищої освіти отримати практичні навички на сучасних аграрних підприємствах, мотивувати талановиту молодь до працевлаштування. За рахунок коштів проекту проводяться виїзні дні практичної підготовки на аграрні підприємства Південного регіону (вже взяло участь більше 1800 здобувачів вищої освіти), за кошти проекту публікуються навчальні посібники, організовуються конкурси, виставки, «круглі столи», науково-практичні конференції, оплачуються лекції іноземних спеціалістів та інше.

У межах стипендіальної програми «Агроінтернатура» Українського проекту бізнес-розвитку плодоовочівництва вже більше 40 здобувачів вищої освіти університету пройшли тримісячне навчання, за дуальною формою здобуття освіти, на базі провідних підприємств області та, зокрема, в

Науковому парку Миколаївського НАУ «Агроперспектива». Сьогодні, ще 18 студентів за даною стипендіальною програмою (розмір стипендії 4750 грн) проходять тримісячне навчання, за дуальною формою здобуття освіти, в інших аграрних підприємствах області.

Активно долучаються до освітнього процесу Миколаївського НАУ підприємства регіону. Виробничі структури беруть безпосередню участь у розробленні індивідуальних навчальних планів та затверджують програми дуального навчання, робочі навчальні плани із спеціальностей, графіки освітнього процесу, плани заходів із забезпечення освітнього процесу та проводять оцінку загальних і професійних компетенцій здобувачів вищої освіти.

Затверджені графіки освітнього процесу передбачають черговість теоретичного навчання на базі університету з практичною підготовкою в умовах виробництва. Періодичність черговості є різною та залежить від програми навчання, матеріально-технічної бази, природних умов тощо. Ще у 2017 році Навчально-науковим інститутом економіки та управління Миколаївського НАУ розпочато пілотне впровадження дуальної форми здобуття освіти у підготовку фахівців, в межах якого здобувачами вищої освіти зі спеціальності «Облік і оподаткування» укладено договір із університетом та ТОВ СП «Південна аграрно-експортна компанія» (ПАЕК) щодо навчання за дуальною формою тривалістю 3 місяці у 2 семестрі навчального року. Студентам було надано робочі місця за фахом з періодом ротації на робочих місцях у 3 місяці, вони виконували завдання аналітично-облікового характеру за відповідну заробітну плату, тобто працювали фактично на посадах штатного розпису компанії.

У цілому, за звітний період, доцільно відмітити тенденцію до підвищення ефективності практичної підготовки на факультетах.

Так, у звітному році, обліково-фінансовий факультет широко використовував в освітньому процесі онлайн-курси за прикладом онлайн-ресурсів ПАТ КБ «ПриватБанк». Крім того, здобувачі вищої освіти

факультету проходили практичну підготовку, у тому числі на базі ТОВ СП «Південна аграрно-експортна компанія» (ПАЕК), ТОВ СП «Нібулон», ТОВ «Агропродукт ЛТД», на філіях кафедр на виробництві, відповідно до договорів співпраці.

Здобувачі вищої освіти проходять практичну підготовку з елементами дуального навчання на підприємствах Миколаївської та Херсонської області. Проводяться освітні заходи на базі ТОВ «Золотий колос», у бюджетних установах й організаціях міста Миколаєва й Миколаївської області. Подовжена співпраця із стейкхолдерами — газета «Все про бухгалтерський облік», компанією «Баланс-Клуб», ТОВ «С-Росток», ПАТ КБ «ПриватБанк», СК «Українська пожежно-страхова компанія», Управлінням державного казначейства у місті Миколаєві, Миколаївською філією ДФС України. Графіки проведення занять в умовах виробництва представлено на сайті університету.

Протягом 2020 року на інженерно-енергетичному факультеті університету, в контексті впровадження дуальної форми здобуття освіти, продовжувалась робота з організації співробітництва з роботодавцями для забезпечення професійної підготовки та майбутнього працевлаштування випускників факультету.

Зокрема, укладено тристоронні договори про практичну підготовку здобувачів вищої освіти з елементами дуального навчання з ТОВ «Будівельна компанія «Строй Скиф», ТОВ «Легіон Авто», ТОВ «Ландтех», ФГ «Нові Зорі», ТОВ «Техноторг - Дон», ТОВ «Нібулон», ТОВ «Сандора», ОКП «Миколаївобленерго», Миколаївський бронетанковий завод.

Укладено договір про практичну підготовку здобувачів вищої освіти з елементами дуального навчання факультету з ТОВ «НВП «Глобинський свинокомплекс» згідно з яким, здобувачі вищої освіти першого та другого курсів ОС «Магістр» спеціальностей «Агроінженерія» та «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» набували професійних навичок згідно з фахом (25 осіб).

Відповідно до укладеного договору з Лозівським ковальсько-механічним заводом для здобувачів вищої освіти факультету проводились семінари з головним інженером, де були обговорені наукові проблеми, які актуальні при проектуванні техніки і запропоновані шляхи для їхнього вирішення.

Готується матеріальна база для створення на базі університету студентського конструкторського бюро для проектування сільсько-господарської техніки.

Загалом, на інженерно-енергетичному факультеті укладені договори та повноцінно функціонує 47 філій кафедр на виробництві, що дозволило навчати здобувачів вищої освіти за сучасними технологіями в агроінженерії, електроенергетиці, електротехніці та електромеханіці, а також на високому рівні проводити всі види практик (навчальні, виробничі).

Факультет агротехнологій щорічно бере активну участь у підготовці і проведенні Дня Поля Миколаївського НАУ. На факультеті ТВППТСБ на високому рівні налагоджено проведення виїзних практичних занять в умовах філій кафедр на виробництві. Факультет менеджменту збільшив кількість здобувачів вищої освіти, які проходять практику в державних установах, управліннях різного рівня, департаментах Миколаївської обласної державної адміністрації, органах місцевого самоуправління тощо.

Основними базами для проходження практик на цих факультетах є такі провідні господарства, як ТОВ СП «Нібулон» (м. Миколаїв та філії в районах області), філія «Південний племконецентр» ДП «Конярство України» (м. Миколаїв), ТОВ «Миколаївзеленгосп» (м. Миколаїв), ДП «Племрепродуктор «Степове» Миколаївського району, ПАТ «Племзавод «Степной» Запорізької області, ПрАТ «Лакталіс-Миколаїв», Головне управління статистики Миколаївської області, Головне управління держпродспоживслужби в Миколаївській області, ПАТ «Коблево», ПАТ «Радсад», ТОВ «Екотранс» (м. Миколаїв), СТОВ «Промінь» Арбузинського району, Миколаївський обласний еколого-натуралістичний центр учнівської

молоді, ТОВ «Золотий колос» Вітовського району, ТОВ «С-Росток» Миколаївського району, Земельний кадастровий центр тощо.

Значну частину навчального навантаження відведено на практичну підготовку здобувачів вищої освіти у провідних аграрних підприємствах різних форм власності Швейцарії, Німеччини, Норвегії, Данії, Нідерландів, Швеції, США, Австралії, Франції, де здобувачі вищої освіти безпосередньо беруть участь у технологічних процесах при виробництві сільськогосподарської продукції за новітніми технологіями.

Усе це дозволяє здобувачам вищої освіти ознайомлюватися з передовими закордонними аграрними технологіями та застосовувати їх на практиці після повернення на Батьківщину.

Постійно проводиться розширення кількості програм та баз практик за кордоном, зокрема, це: полуничні ферми, ботанічні сади, тваринницькі ферми, птахофабрики, тепличні, органічні господарства, транспортні підприємства, зерноелеватори, насінневі заводи, підприємства відновлювальної енергетики тощо.

Протягом звітного періоду, постійно здійснювався моніторинг баз виробничих практик, розширювалися можливості (враховуючи особливості карантинного зонування країн) для навчання і стажування здобувачів вищої освіти університету за кордоном. Крім того, в університеті проводились презентації наукових та навчальних програм міжнародного академічного обміну, надавалась консультативна допомога здобувачам вищої освіти університету, особливо в контексті запроваджених карантинних заходів спричинених пандемією коронавірусу COVID-19.

Оновлено договори з двома операторами, які займаються організацією профільної практики. Загалом, у 2020 році 228 здобувачів вищої освіти університету та студентів Технологіко-економічного коледжу Миколаївського НАУ пройшли стажування та виробничу практику за кордоном. Найбільша кількість студентів проходила практику в Німеччині (80%), інші — в Великобританії, Данії, Швеції, Норвегії і Швейцарії тощо.

Забезпечення академічної доброчесності є важливим елементом роботи з підвищення якості освіти. В університеті постійно здійснюється перевірка випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти всіх форм навчання на виявлення академічного плагіату. Перевірка проводиться відповідно до норм Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Миколаївському НАУ. Цей документ містить критерії оцінювання оригінальності випускних кваліфікаційних робіт, регламентує процедуру їх перевірки та порядок дій, спрямованих на усунення незаконних запозичень, які були виявлені у роботах під час перевірки.

Моніторинг прозорості й ефективності антикорупційних програм українських закладів вищої освіти, що проводився в межах масштабного загальнонаціонального дослідження готовності адміністрацій закладів вищої освіти протидіяти корупційним зловживанням та рівня сприйняття феномену корупції здобувачами вищої освіти в Україні «Покоління вільне від корупції» показав, що Миколаївський НАУ посів 12 місце (рівень прозорості 61,21%) з-поміж 165 закладів вищої освіти України.

У звітному періоді, відповідно до Концепції розвитку та Програми з реалізації Концепції розвитку Миколаївського національного аграрного університету на період 2016-2023 років, було здійснено традиційні заходи з моніторингу організації і якості освітнього процесу: адміністративний контроль проведення занять та екзаменів, перевірка стану навчально-методичного забезпечення, звітування науково-педагогічних працівників за підсумками навчального року, соціологічне опитування здобувачів вищої освіти, конкурси на здобуття премій університету тощо. Зазначені заходи дозволяють отримувати інформацію про реальний стан справ, наявні проблеми і недоліки, виявляти підрозділи та окремих науково-педагогічних працівників, які мають суттєві здобутки і корисний досвід.

Особливе значення надавалося такому засобу моніторингу, як соціологічне опитування. Так, у звітному році Центром соціологічних досліджень університету проводилось соціологічне опитування

першокурсників університету, що дозволило виявити відповідні тенденції та скоригувати профорієнтаційну роботу на поточний навчальний рік.

У вересні поточного року Ректором університету було проведено особисту зустріч зі здобувачами вищої освіти денної форми навчання першого курсу всіх спеціальностей університету та Технолого-економічного коледжу Миколаївського НАУ. Під час зустрічі першокурсниками було висловлено низку запитань, пропозицій та побажань.

Оприлюднені Міністерством освіти і науки України підсумки Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2019-2020 навчальному році зайвий раз свідчать, що, навіть в умовах суворого карантину, Миколаївський національний аграрний університет не позбавляє темпів високої та якісної підготовки студентів.

Так, проаналізовані фактичні дані доводять, що студенти Миколаївського національного аграрного університету продемонстрували високий рівень знань із фахових дисциплін та отримали 60 дипломів переможців (49 – у 2018-2019 н.р.) (табл.1).

Таблиця 1

Результати участі студентів Миколаївського НАУ в Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт та Всеукраїнській студентській олімпіаді з навчальних дисциплін і спеціальностей

Кількість студентів-переможців	Роки					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт	17	20	24	39	49	60
II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади	21	20	30	35	40	*

* у 2020 році, у зв'язку з загальнодержавним карантинном, зумовленим пандемією коронавірусу Covid-19, Всеукраїнська студентська олімпіада з навчальних дисциплін і спеціальностей не проводилась.

Вказане, дозволило університету, за підсумками звітнього року, впевнено посісти шосте місце в загальному рейтингу, увійшовши до десятки найкращих університетів за кількістю переможців у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, обійшовши всі аграрні заклади вищої освіти України, а також десятий рік поспіль - всі заклади вищої освіти м. Миколаєва та, зокрема, такі класичні університети, як Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» та інші.

Крім того, студенти університету стали переможцями Міжнародних конкурсів студентських наукових робіт. Так, у звітньому році, сім студентів університету стали переможцями Міжнародного конкурсу студентських наукових робіт, що проводився на базі Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського.

За підсумками Міжнародного конкурсу студентських наукових робіт «Black Sea Science 2020» два студенти університету посіли призові місця.

У Міжнародній дистанційній олімпіаді з бухгалтерського обліку за Міжнародними стандартами фінансової звітності, що проводилася у квітні-травні 2020 року на базі Карагандинського державного університету імені академіка Є.А. Букетова (м. Караганда, Республіка Казахстан) п'ять студентів університету були визнані переможцями, а ще три студенти університету вибороли призові місця у Міжнародному конкурсі студентських наукових робіт із бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу та аудиту, який проходив на базі Національного університету «Львівська політехніка».

У звітньому році, вперше, студенти Миколаївського НАУ взяли участь у Міжнародній олімпіаді з міжнародних стандартів оцінки, яка проводилася у грудні на базі Карагандинського державного університету імені академіка Є.А. Букетова (м. Караганда, Республіка Казахстан). В Олімпіаді брали участь студенти закладів вищої освіти Казахстану, Румунії та України. Олімпіада відбувалася в два тури (тестування і вирішення практичних

завдань) в режимі онлайн. Наш результат - магістри 6 курсу спеціальності «Облік і оподаткування» Віталій Ендрес та Олена Трум посіли два перші місця. Це ще раз підтверджує, що наші студенти – найкращі та найталановитіші!

Отже, всього, за результатами участі у заходах всеукраїнського та міжнародного рівнів вже 79 здобувачів вищої освіти Миколаївського національного аграрного університету стали переможцями.

Як відомо, у зв'язку із запровадженням загальнонаціонального карантину, II етап Всеукраїнської студентської олімпіади перенесено, тому хочеться побажати нашим студентам та їхнім керівникам отримати ще кращі результати за кількістю переможців, бо все це, у сукупності, має значний вплив на формування рейтингових показників та місце університету в них.

4. Посилення кадрового потенціалу університету

Кадрова політика в університеті ґрунтується на переконанні, що найважливішим надбанням університету є його викладачі, науковці, працівники, саме від них залежать якість навчання, ефективність наукових досліджень, загальна інтелектуальна атмосфера.

Протягом звітнього періоду здійснено низку важливих заходів, спрямованих на посилення викладацького і наукового складу, створення сприятливих умов для його роботи, матеріальне та моральне заохочення найкращих науково-педагогічних працівників і співробітників.

Станом на 01 жовтня 2020 року в університеті працюють 345 науково-педагогічних працівників, 25 наукових співробітників. Серед співробітників Миколаївського НАУ – один академік НААН України; два члени-кореспонденти НААН України; 54 доктори наук, професори та 185 кандидатів наук, доцентів; один заслужений діяч науки і техніки України; три заслужені працівники освіти; один заслужений працівник сільського господарства; шість академіків галузевих академій; лауреати Премій Президента України, Кабінету Міністрів України; три заслужені працівники народної освіти України.

У звітньому році, як того вимагає Закон України «Про вищу освіту», було проведено відповідну роботу зі створення умов для проходження підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічними працівниками університету.

Зокрема, у січні-жовтні 2020 року 65 осіб пройшли підвищення кваліфікації керівного складу університету за 7 категоріями посад.

Найважливішою складовою кадрової політики університету є підготовка кадрів вищої кваліфікації через ефективне функціонування аспірантури і докторантури.

На сьогодні, в університеті ведеться підготовка аспірантів за 4 спеціальностями, ліцензованими у 2016 році. За освітньо-науковими програмами навчається 31 аспірант (табл. 2).

Таблиця 2

**Показники ефективності функціонування аспірантури та
докторантури в Миколаївському НАУ в 2016-2020 роках**

Показники	Роки				
	2016	2017	2018	2019	2020
Зараховано до аспірантури (осіб)	10	10	8	8	9
Кількість аспірантів на кінець року	36	33	29	32	31
у т.ч. навчаються за контрактом	-	2	3	3	2
Випуск аспірантів	15	10	8	3	7
у тому числі із захистом	1	2	1	-	-
Кількість докторантів на кінець року	7	7	3	4	4
у т.ч. навчаються за контрактом	-	-	-	-	-
Кількість захищених дисертацій НПП МНАУ, у т.ч.:	12	10	10	7	3
кандидатських	10	9	7	2	-
докторських	2	1	3	5	3

5. Науково-дослідна та інноваційна діяльність

Одним з основних завдань закладу вищої освіти є провадження наукової та інноваційної діяльності шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації і використання отриманих результатів в освітньому процесі, економіці та виробництві.

За звітний період в Миколаївському НАУ основними формами організації науково-дослідної та інноваційної діяльності були:

- забезпечення виконання прикладних науково-дослідних робіт та розробок, які фінансуються МОН України;
- розширення співпраці з підприємствами реального сектора економіки, організаціями-замовниками послуг шляхом виконання господарських договорів на науково-дослідні роботи;
- участь в грантах і конкурсах державних фондів підтримки;
- виконання робіт за міжнародними грантами і програмами;
- підтримка публікаційної активності і підвищення якості публікацій наукових результатів шляхом забезпечення доступу до провідних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science) тощо;
- вдосконалення матеріально-технічної бази університету, оснащення наукових лабораторій сучасним обладнанням;
- розширення форм залучення до науково-дослідної діяльності молодих науковців та здобувачів вищої освіти.

На сьогодні, в університеті функціонує збалансована комплексна система організації прикладних досліджень, науково-технічних розробок, інноваційної діяльності, формування й реалізації перспективних і поточних планів, їх фінансування, що дало змогу зберегти й розвинути наукові школи університету, широкий спектр наукових досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки України.

Науково-дослідна робота ведеться в оснащених сучасним обладнанням аудиторіях та наукових лабораторіях, навчально-науково-практичному центрі

університету, а також у передових господарствах регіону.

Обсяг фінансування науково-дослідних робіт за 2020 рік склав 9766 тис. грн (у 2019 році – 7100 тис. грн), у тому числі по держбюджету на виконання двох тем - 932,3 тис. грн.

Зокрема, у 2020 році розпочато виконання бюджетного проєкту «Інноваційні еколого-безпечні технології вирощування соргових культур для забезпечення альтернативних джерел енергії» на суму 566,2 тис. грн (керівник - професор Федорчук М.І.), а також продовжено виконання проєкту «Підвищення м'ясної продуктивності свиней та овець на основі інноваційних технологічних та селекційних рішень» на суму 366,1 тис. грн (керівник - професор Крамаренко С.С.).

Крім того, у звітному році було отримано 500 тис. грн на реалізацію інноваційно-інвестиційного проєкту «Інтеграція освіти, науки і виробництва – інноваційна модель регіонального розвитку» та призначено грант Президента України Крамаренку О.С. на виконання дослідження на тему «Аналіз наслідків міжвидової інтогресивної гібридизації з використанням міжкрослетів ДНК» (60 тис. грн).

У звітному році Науковим парком «Агроперспектива» було отримано 2922 тис. грн за проведені наукові дослідження та 5373,7 тис. грн за проведені дослідження в Навчально-науково-практичному центрі Миколаївського НАУ, що у 1,5 рази більше рівня 2019 року.

У межах участі у загальногалузевому конкурсі колективних проєктів із виконання фундаментальних та прикладних наукових досліджень і розробок Національного фонду досліджень України «Підтримка досліджень провідних та молодих вчених» у червні 2020 року подано заявку на одержання грантової підтримки для реалізації трирічного проєкту «Розробка та впровадження комплексних інноваційних рішень енерго- та ресурсозберігаючих технологій для дощувальних машин кругової дії, спрямованих на інтенсифікацію зрошувального землеробства в умовах півдня України» на суму 7 460 тис. грн.

У звітному році для участі у конкурсі проєктів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених у 2020 році, що пропонуються до виконання за рахунок коштів загального фонду державного бюджету, починаючи з 2021 року, було підготовлено та подано проєкт «Розробка інноваційної технології вирощування перспективних видів пшениці озимої на зрошенні з метою отримання якісної і екологічно безпечної сировини» на суму 2229,0 тис. грн (науковий керівник – доц. Панфілова А.В.).

На факультетах триває науково-дослідна робота в межах виконання зареєстрованих ініціативних тем в УкрІНТЕІ. Станом на грудень 2020 року від Миколаївського НАУ зареєстровано 30 тем (грудень 2019 р – 32 теми): обліково-фінансовим факультетом – 13, факультетом менеджменту – 6, факультетом ТВППТСБ – 3, факультетом агротехнологій – 4, інженерно-енергетичним факультетом – 3, факультетом культури й виховання – 1.

У звітному році, згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2015 року за № 747, наказом Міністерства освіти і науки України від 15 листопада 2019 року за № 1428 (зі змінами) та наказом Міністерства освіти і науки України від 04 квітня 2018 року за № 326 в університеті функціонували:

- спеціалізована вчена рада Д 38.806.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) економічних наук за спеціальностями: 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством», 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» (сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство) та 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка»;

- спеціалізована вчена рада Д 38.806.02 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) сільськогосподарських наук за спеціальностями: 06.02.01 «Розведення та селекція тварин» та 06.02.04 «Технологія виробництва

продуктів тваринництва»;

- спеціалізована вчена рада К 38.806.03 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата сільськогосподарських наук за спеціальністю 06.01.09 «Рослинництво».

У 2020 році науково-педагогічними працівниками університету захищено три докторських дисертації, вчене звання доцента отримали три науково-педагогічних працівника.

На базі університету у 2020 році організовано проведення 19 науково-практичних конференцій міжнародного (6) та всеукраїнського (13) рівнів, 5 «круглих столів», двох регіональних семінарів, розширеного засідання науково-координаційної Ради Південного міжрегіонального наукового центру НААН «Наукове забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору Півдня України. Досвід Південного міжрегіонального наукового центру НААН».

За матеріалами конференцій, проведених на базі Миколаївського НАУ, створений та постійно поповнюється фонд матеріалів наукових, науково-практичних та науково-методичних конференцій та семінарів. На сьогодні, фонд налічує понад 2,1 тис. примірників збірників тез наукових конференцій.

Електронний каталог фонду матеріалів розміщено на сайті Миколаївського НАУ (рис.1).

Рисунок 1. Динаміка видання праць науково-педагогічними та науковими працівниками університету (2016 – 2020 рр.)

В університеті активно діє на постійній основі осередок студентських ініціатив – Науково-творче товариство молодих науковців, важливим завданням діяльності якого є залучення здобувачів вищої освіти до активної участі у науково-дослідній діяльності кафедр через наукові гуртки. Кількість гуртків на сьогодні складає 105, до роботи в яких залучено близько 2 тис. здобувачів вищої освіти.

Важливими напрямками у розвитку творчого мислення та виявлення талановитої молоді є проведення університетських і Всеукраїнських студентських олімпіад з навчальних дисциплін і спеціальностей. Олімпіади є найбільш поширеною і масовою формою організації науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти в університеті. Їх проведення дозволяє об'єктивно виявити обдаровану студентську молодь вже на перших курсах.

Активізація наукової роботи здобувачів вищої освіти відбувається також шляхом їх участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт. На конкурс подаються самостійно підготовлені наукові роботи або студентських колективів з актуальних проблем у галузі природничих, технічних та гуманітарних наук.

У звітному році на всіх факультетах проводився конкурс на кращу студентську наукову роботу. За результатами факультетських конкурсів кращі наукові роботи було рекомендовано для участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт МОН України, конкурсі Фонду Пінчука та інших.

Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти є ефективним методом підготовки якісно нових фахівців у вищій школі. Вона розвиває творче мислення, індивідуальні здібності, дослідні навички здобувачів вищої освіти, дозволяє здійснювати підготовку ініціативних фахівців, розвиває наукову інтуїцію, творчий підхід до сприйняття знань і практичне застосування їх для вирішення завдань і наукових проблем.

У звітному році, наказом Міністерства освіти і науки України та за інформаційної підтримки Інституту модернізації та змісту освіти

Міністерства освіти і науки України, університет було визначено базовим з проведення дев'яти заходів всеукраїнського рівня (три Конкурси та шість Олімпіад). Програми конкурсних заходів, як відзначають самі учасники, виконано у повному обсязі та проведено на високому науково-методичному та організаційному рівні.

На 2020-2021 навчальний рік, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України, університет визначено базовим з проведення двох конкурсів студентських наукових робіт всеукраїнського рівня.

Крім того, у звітному році, університет, вперше, визначено базовим закладом з проведення Міжнародного конкурсу студентських наукових робіт «Аграрні науки та продовольство» за спеціальностями «Агрономія», «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та «Агроінженерія». Запрошення для участі вже надіслано Опольському Університету (Польща), Університету Баня-Луки (Боснія та Герцеговина), Костанайському інженерно-економічному університету імені М. Дулатова (Республіка Казахстан), Індійському інститут технологій в Нью-Делі (Індія), Державному аграрному університету Молдови (Республіка Молдова), Батумському державному університету ім. Шота Руставелі (Грузія).

За результатами наукових досліджень вчених університету та інших закладів вищої освіти України та зарубіжжя, видано три випуски «Вісника аграрної науки Причорномор'я» за 2020 рік, готується випуск четвертого.

На сьогодні, науковий журнал зареєстровано у дванадцяти міжнародних наукометричних базах, він входить до Категорії Б наукових фахових видань, включених до Переліку наукових фахових видань України (економічні, технічні, сільськогосподарські, ветеринарні науки), в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук і доктора філософії (кандидата наук).

У 2019 році науково-педагогічними працівниками університету одержано 93 охоронні документи, зокрема 47 патентів та 46 авторських свідоцтв. За 2020 рік одержано ще 24 охоронні документи, у т. ч. 15 патентів

та 9 авторських свідоцтв. За кількістю охоронних документів лідером є факультет агротехнологій.

У звітному періоді ректоратом продовжувались реалізовуватись заходи із збільшення фінансування науково-дослідних робіт в Навчально-науково-практичному центрі Миколаївського НАУ, що дало можливість суттєво зміцнити матеріально-технічну базу.

Зокрема, у 2020 році продовжено реалізацію інноваційно-інвестиційного проєкту «Інтеграція освіти, науки і виробництва – інноваційна модель регіонального розвитку» за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу на суму 500 тис. грн. Це дало можливість створити інноваційно-інвестиційний полігон з трансферу сучасних технологій на 120 га зрошення, на якому у поточному році проведено сортовипробування 15 нових сортів пшениці озимої та проведено Міжнародний день поля.

Крім того, до Міністерства розвитку громад та територій України для участі у конкурсному відборі проєктів регіонального розвитку подано проєкт «Сучасне зрошення – основа інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва Миколаївської області» на суму 6520,4 тис. грн та проєкт «Створення центру насінництва новітніх вітчизняних сортів зернових культур для зрошуваних земель Півдня України», що фінансуватимуться за кошти ЄС на суму 14 131,4 тис. грн.

Співпраця Науково-навчально-виробничого консорціуму «Південний», співзасновником якого є Миколаївський національний аграрний університет, у межах діяльності Інноваційно-освітнього кластеру «Агротехніка» дала можливість випробувати 12 одиниць сучасної ґрунтообробної техніки бренду «Лозівські машини» в умовах Південного Степу, надані рекомендації щодо їх серійного виробництва. Надані зауваження і рекомендації прискорили випуск серійного виробництва.

На базі Навчально-науково-практичного центру Миколаївського НАУ, спільно з компаніями «Ландтех» та «Baueg», реалізується проєкт точного

землеробства на площі 397 га.

Вперше в Україні, на посівах овочевих та ягідних культур проведені випробування біорозкладної плівки англійської компанії Immer Group.

Важливим напрямком наукової діяльності університету є випробування новітніх агрохімічних розробок та біологічних препаратів вітчизняних та зарубіжних компаній: ТОВ «БТУ Центр», Український аграрний ресурс, ТОВ «Август», Humintech тощо.

Розроблено та впроваджуються інноваційні, екологічнобезпечні технології вирощування польових культур з елементами біологізації в умовах Півдня України (використанням біо- та нанопрепаратів і рістрегулюючих речовин), а також системи точного землеробства й прогресивних ощадних технологій зрошення польових культур та системи генної інженерії і культури In vitro. Результати перспективних досліджень впроваджені у підрозділі «Дослідне поле» університету, що сприяє кращій підготовці здобувачів вищої освіти та науковців.

Для участі у конкурсі на одержання фінансування на оновлення матеріально-технічного оснащення наукових лабораторій та забезпечення умов для проведення досліджень у 2020 році за рахунок коштів державного бюджету підготовлено проєкт створення Центру колективного користування науковим обладнанням «Центр новітніх технологій та екологічного контролю зрошеного землеробства».

У 2020 році створено навчально-науково-виробничу пасіку Миколаївського НАУ (на 110 вуликів) на умовах співфінансування Українського проєкту бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP). Частка проєкту склала більше 200 тис. грн. Крім того, продовжено підписку на пакет послуг агрометеостанції, одержаної університетом за грантової підтримки цього ж проєкту, із прогнозованою аналітикою вирощування цибулі та огірків. Тепер ми маємо можливість отримувати власні високоточні локальні метеорологічні дані, високоточний прогноз погоди на 6 днів, а також можливість отримання прогнозованої аналітики виникнення різних захворювань

на овочевих культурах.

У звітному році облаштовано територію та розпочато роботу Навчально-науково-племінної вівцеферми Миколаївського НАУ (на сьогодні - це 140 голів різних статевих-вікових груп) та відкрито лабораторію інтенсивних технологій у промисловому свинарстві з сучасним зарубіжним і вітчизняним обладнанням. Крім того, придбано обладнання для лабораторії з виробництва та визначення якості рослинних олій на більш ніж 50 тис. грн та встановлено три геліоустановки для побутових потреб Навчально-науково-практичного центру Миколаївського НАУ. Усе це значно осучаснило науково-виробничу базу ННПЦ МНАУ.

Загалом, у звітному році, у зміцнення науково-виробничої бази ННПЦ університету було вкладено понад 4 млн грн.

У травні 2020 року в університеті відбувся Міжнародний День поля «Технології вирощування зернових культур». У зв'язку з дощовою погодою захід проведено у новому форматі з використанням сучасних мультимедійних засобів. Усі учасники мали можливість спостерігати на екрані за тим, що відбувається на дослідних полях університету, і брати безпосередню участь в обговоренні актуальних питань наукового, аграрного, виробничого напрямків.

Загалом, у звітному році, на демонстраційних полігонах університету проведено сортовипробування 238 сортів і гібридів зернових колосових культур з усіх селекційних центрів України та провідних міжнародних селекційних центрів шести країн світу, зокрема Німеччини, Чехії, Австрії, Сербії. Нові технічні та технологічні рішення представили представники компаній, що виробляють агрохімікати, біо- і нанопрепарати та сільськогосподарську техніку.

Вченими університету, до Міжнародного дня поля 2020, підготовлено Каталог сортів зернових колосових культур, представлених на демонстраційному полігоні Миколаївського національного аграрного університету.

Загалом, впровадження сучасних технологій в зерновиробництво дало можливість отримати університету у звітному році, навіть за несприятливих кліматичних умов вирощування сільськогосподарських культур урожайність озимої пшениці на рівні 37,98 ц/га, що вище ніж в середньому по Миколаївській області на 37,6%; урожайність озимого ячменя склала 35,7 ц/га, що на 23,5% більше показника області. Крім того, урожайність ріпаку склала 36,1 ц/га, що більше за середню врожайність по області на 208,6% або у більш ніж 2 рази.

У межах проекту «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (проект DOBRE) укладено угоду з Краківським економічним університетом на реалізацію програм навчання за темою «Управління в українських органах місцевого самоврядування для лідерів, менеджерів середнього рівня, фахівців з публічних послуг громади». Крім того, у межах виконання вказаного проекту погоджено та акредитовано програму підвищення кваліфікації «Управління в органах місцевого самоврядування для лідерів громад та депутатів місцевих рад» з Національним агентством України з питань державної служби. Вартість гранту складає 9 тис. дол. США. У січні 2020 року вісім науково-педагогічних працівників університету пройшли навчання як викладачі для програми підготовки лідерів громад.

У 2020 році подано 22 заявки на експертну допомогу у рамках участі у грантовій програмі провідної організації Німеччини Senior Experten Service (SES).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року за № 652 та наказу Міністерства освіти і науки України за № 994 від 31 липня 2020 року, щодо проведення державної атестації наукової (науково-технічної) діяльності за науковими напрямками, науково-дослідним відділом, факультетами у серпні-вересні 2020 року підготовлено пакет документів для атестації за двома науковими напрямками: аграрні науки і ветеринарія та суспільні науки.

Відповідно до рішення Постанови Президії Національної академії аграрних наук України «Про наукову співпрацю Державної установи «Миколаївська державна сільськогосподарська станція Інститут зрошуваного землеробства Національної академії аграрних наук України з Миколаївським національним аграрним університетом Міністерства освіти і науки України», затвердженої 17 червня 2020 року, протокол № 8, розроблено Програму спільних наукових досліджень Миколаївської державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту зрошуваного землеробства НААН України та Миколаївського національного аграрного університету на 2021-2027 роки. Зокрема, було розроблено та надано пропозиції до Програми розвитку Миколаївської державної сільськогосподарської дослідної станції Інституту зрошуваного землеробства НААН України на 2021-2025 роки.

Крім того, Миколаївським національним аграрним університетом було розроблено та надано пропозиції до Плану заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Миколаївської області на 2021-2027 роки, зокрема до розділу «Програми Плану заходів Стратегії». Вказані пропозиції підготовлено з урахуванням інтересів інноваційного розвитку держави, регіону, аграрного сектора економіки, науки та вищої освіти. У пропозиціях передбачено не тільки подвійне підпорядкування Миколаївської ДСДС, а й підвищення її статусу шляхом забезпечення агровиробників Півдня України насінням перспективних районованих сортів сільськогосподарських культур, зосередження на актуальних напрямках розвитку аграрного виробництва з урахуванням сільськогосподарських, кліматичних та бізнесових особливостей південного регіону, в якому знаходиться дослідна станція, а також підготовки фахівців за регіональним замовленням для аграрного сектора економіки Миколаївської області на 2021 рік.

Відповідно до Указу Президента України Володимира Олександровича Зеленського «Про вдосконалення вищої освіти в Україні» від 3 червня 2020 року за №210/2020, Миколаївський національний аграрний університет взяв активну участь у розробці Стратегії розвитку вищої освіти в

Україні на 2021-2031 роки, яка має стати еволюційним кроком у подальшому розвитку вищої освіти в Україні. Наш університет, очоливши підгрупу №3 «Прогнозування потреб ринку праці у фахівцях з вищою освітою» Робочої групи з розроблення проєкту Стратегії розвитку вищої освіти України на 2021-2031 роки був відповідальним за розробку вказаного розділу Стратегії та успішно впорався з поставленим Міністерством освіти і науки України завданням.

Станом на грудень 2020 року, у наукометричній базі Web of Science розміщено 150 наукових публікацій науково-педагогічних працівників університету, в тому числі за 2020 рік – 16. Крім того, станом на грудень 2020 року h-індекс університету у наукометричній базі Web of Science склав 13, хоча у 2019 році h-індекс дорівнював 4.

У наукометричній базі Scopus, станом на грудень 2020 року, знаходиться 190 статей, в тому числі за 2020 рік розміщено 47 статей (у 2019 році – 41). Крім того, станом на грудень 2020 року h-індекс університету у наукометричній базі «Scopus» склав 11. В рейтингу українських ЗВО за показниками «Scopus» за 2020 рік (станом на квітень), університет, з індексом Гірша – 8 (142 публікації та 237 посилань) посів 122 місце.

Надзвичайно важливим залишається питання участі, та головне, місця університету, у визнаних всеукраїнських та міжнародних освітніх рейтингах.

Так, у Всеукраїнському рейтингу університетів «ТОП 200» за 2020 рік Миколаївський НАУ посів 77 місце (третє місце серед ЗВО Миколаївщини та четверте серед аграрних ЗВО України). Крім того, університет посів 12 місце у Рейтингу закладів вищої освіти України за Індексом прозорості антикорупційної політики. У звітному році університет посів 82 місце серед найкращих державних університетів України у рейтингу uniRank (101 – у 2019 році).

За підсумками 2020 року, Миколаївський НАУ увійшов до десяти кращих університетів України за результатами Міжнародного рейтингу

університетів Green Metric World University Ranking. Всього ж до даного рейтингу увійшло 912 університетів (університет на 660 місці) з 80 країн світу. Окрім, Миколаївського НАУ у рейтингу з аграрних ЗВО знаходяться Уманський НУС (2), Сумський НАУ (8), НУБіП (9).

У звітному році Миколаївським національним аграрним університетом виконано всі необхідні умови відповідно до Порядку та критеріїв надання закладу вищої освіти статусу національного, підтвердження чи позбавлення цього статусу.

6. Виховна діяльність

На сьогодні необхідність та важливість роботи з молоддю очевидна. Якщо сім'я і школа закладають основи особистості молодої людини та формують стереотипи її поведінки в майбутньому, то остаточне становлення відбувається саме у студентські роки.

Нове суспільство висуває нові вимоги перед вищою освітою. Тільки активні форми інноваційного виховання створюють умови для ефективного нагромадження кожним здобувачем вищої освіти особистого досвіду, самостійного усвідомлення ним загальнолюдських цінностей, дозволяють йому проявити ініціативу, творчість, самостійність у процесі активної особистісно значущої діяльності, стимулюють його до природного самовираження та самореалізації.

Виховна робота в університеті є диференційованою, адаптованою до місцевих умов, історично-культурних надбань і традицій регіону та вікових особливостей молоді. Університет професійно готує не тільки дипломованих спеціалістів, а й виховує всебічно розвинену, творчу особистість, патріота України. Зокрема, свідченням цього, є проведення низки патріотичних та благодійних заходів, як на рівні університету, так і на рівні міста, області та всеукраїнському рівні.

Так, упродовж звітного року, з урахуванням вимог загальнодержавного карантину, зумовленого пандемією коронавірусу Covid-19, студентським активом та науково-педагогічними працівниками університету було проведено низку благодійних акцій та зроблено безліч добрих справ, з-поміж яких: привітання мешканців Міського притулку для громадян похилого віку та інвалідів з нагоди 18-ої річниці від дня утворення їх закладу; надання матеріальної допомоги ветеранам Заводського району Миколаєва до Дня людей похилого віку; участь у дитячій ігровій програмі для вихованців «Центру комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Мрія».

З початку I семестру 2020-2021 навчального року колектив університету відвідав військовий госпіталь в м. Миколаєві. На раніше зібрані

кошти придбали засоби особистої гігієни, харчові продукти та передали військовослужбовцям, які знаходяться на лікуванні. Також було надано допомогу військовослужбовцям 79-ої окремої десантно-штурмової бригади із необхідними медичними засобами та передання їх на передову. Було проведено зустріч із учасником бойових дій, військовослужбовцем-далекомірником 79-ої окремої десантно-штурмової бригади Людмилою Миколаївною Лунякою.

Крім того, упродовж звітнього року студентський актив університету проводив постійні зустрічі із військовослужбовцями 36-ої окремої бригади морської піхоти, 1-го окремого батальйону морської піхоти та 145-ого окремого ремонтно-відновлювального полку.

Загалом з початку звітнього року, з урахуванням вимог загальнодержавного карантину, зумовленого пандемією коронавірусу Covid-19, організовано та проведено більше 150 виховних культурно-масових, мистецьких заходів, з-поміж яких: традиційні святкові загально-університетські заходи, благодійні волонтерські акції, заходи профорієнтаційного характеру, виїзні концерти, спортивні змагання, семінари, тренінги, конкурсні програми тощо.

Так, протягом звітнього року університетські студії культурно-мистецького центру «Експромт» брали активну участь у підготовці і проведенні, з дотриманням всіх вимог загальнодержавного карантину, загальноуніверситетських заходів, з-поміж яких: концертна програма до Дня усіх закоханих «Любов – це серця ніжні почуття»; відбірковий тур розіграшу XV Кубка ректора Миколаївського НАУ серед команд КВН університету; концертна програма до 8 Березня «Ти – жінка»; концертна програма до Дня працівників сільського господарства (онлайн-концерт); концертна програма до Міжнародного Дня студента (онлайн-концерт).

Упродовж звітнього періоду молодь університету брала участь в обласних творчих конкурсах, зокрема: у II конкурсі читців поезії Дмитра Кременя «Миколаївський оберіг» (відбувався онлайн): диплом III ступеня -

Швидкий Артем; у Х конкурсі української патріотичної сучасної поезії ім. Валерія Бойченка (відбувався онлайн): диплом I ступеня - Кононова Анастасія, диплом II ступеня – Грушина Вікторія; в обласному конкурсі хорових колективів імені Миколи Аркаса (відбувався онлайн): I місце - Народний студентський хор «Калина» у номінації «Аматорські колективи, які мають звання «народний»; в обласному конкурсі хореографічного мистецтва «Перлина Прибужжя»: II місце – народний ансамбль танцю «Золотий колос»); в обласному конкурсі розмовного жанру «Барви надії» на базі бібліотеки ім. М.Л. Кропивницького: I місце у номінації «Авторський твір» IV вікова категорія - Ірина Бідочка; у відкритому хореографічному конкурсі «Dance day» (відбувався онлайн): диплом I ступеня - народний ансамбль танцю «Золотий колос» у номінації «Естрадна хореографія»; у Миколаївській «Лізі гумору» - команди КВН університету «Агронавти» та «Нерви Марії» увійшли у півфінал; у XXI конкурсі читців Шевченківської поезії «Заповіт – 2020»: III місце - Юлія Каблуча; у обласному конкурсі хореографічних колективів (відбувався онлайн): диплом II ступеня - народний ансамбль танцю «Золотий колос» у номінації «Сучасна хореографія»; у Всеукраїнському дитячо-молодіжному фестивалі-конкурсі мистецтв «Great talent» (відбувався онлайн): диплом I ступеня – Рустам Нор; диплом I ступеня, номінація «Фолк/народний» – Анна Веселіна; диплом I ступеня, номінація «Contemporary» – народний ансамбль танцю «Золотий колос»; диплом I ступеня, номінація «Сучасна хореографія» – народний ансамбль танцю «Золотий колос»; диплом II ступеня, номінація «Дебют» – Алла Брич; диплом III ступеня, номінація «ПОП» – Максим Шульгін.

На сьогодні, Миколаївський національний аграрний університет має шість народних творчих студентських колективів (жоден регіональний ЗВО не має таких результатів), що є черговим підтвердженням належного різностороннього розвитку та талановитості здобувачів вищої освіти Миколаївського НАУ.

Активну участь студентська молодь університету бере у роботі

студентського гуртка з підготовки телеведучих і відеооператорів студентського телебачення університету «МНАУ-TV».

Задля полегшення процесу налагодження зв'язку між здобувачами вищої освіти, випускниками та роботодавцями, що зацікавлені в освічених і кваліфікованих працівниках, у звітному періоді, з урахуванням вимог загальнодержавного карантину, зумовленого пандемією коронавірусу Covid-19, продовжив успішно функціонувати Центр працевлаштування здобувачів вищої освіти і випускників Миколаївського НАУ.

Для успішного працевлаштування випускників за фахом в Миколаївському національному аграрному університеті реалізуються наступні заходи, що спрямовані на підвищення конкурентоспроможності фахівців на ринку праці та участі роботодавців в освітньому процесі:

- для ефективної роботи Центру працевлаштування здобувачів вищої освіти та випускників університету постійно оновлюється створений банк вакансій, де роботодавці та випускники мають можливість переглядати інформацію в мережі Інтернет, використовуючи ресурси сайту університету;

- проводиться постійний моніторинг працевлаштування випускників, направлених на робочі місця згідно з розподілом або тристоронніми угодами за останні роки;

- використовуючи можливості Інституту післядипломної освіти та його відділів випускники університету додатково отримують 2-3 робочі професії;

- на сайті університету розміщено електронну анкету здобувача вищої освіти для підбору вакансій та забезпечення працевлаштування здобувачів вищої освіти і випускників університету;

- для накопичення банку потенційних роботодавців (підприємств, установ і організацій) на сайті університету розміщено електронну анкету роботодавця;

- спільно з Департаментом агропромислового розвитку Миколаївської облдержадміністрації, обласним та районними Центрами зайнятості проведено низку заходів з інформування випускників про наявні вакансії.

У звітному році, у зв'язку з загальнодержавним карантинном, зумовленим пандемією коронавірусу Covid-19, на жаль, університет не мав змоги повноцінно провести Ярмарки вакансій для здобувачів вищої освіти та випускників університету з метою вирішення питань працевлаштування. Проте, протягом звітного року, Центром працевлаштування здобувачів вищої освіти та випускників університету постійно проводились онлайн-зустрічі здобувачів вищої освіти з роботодавцями, де, останні, мали безпосередню можливість проінформувати здобувачів вищої освіти про наявні вакансії, програми практик та стажування, провести попередню співбесіду або тестування бажаючих обіймати вакантні посади, обмінятися контактами, запропонувати адміністрації університету можливі напрями подальшої продуктивної співпраці тощо.

Крім того, Центром працевлаштування здобувачів вищої освіти та випускників університету постійно організовувались онлайн-семінари для здобувачів вищої освіти випускних курсів з питань складання резюме, професійної адаптації тощо.

У звітному році найкращі здобувачі вищої освіти університету отримували академічні стипендії, зокрема: академічну стипендію Президента України та академічну стипендію Верховної Ради України – по два здобувачі вищої освіти університету; академічну стипендію Кабінету Міністрів України та академічну стипендію імені М.С. Грушевського – по одному здобувачу вищої освіти університету; стипендію голови Миколаївської обласної державної адміністрації та Миколаївської обласної ради – 1 здобувач вищої освіти університету та 1 представник Технологіко-економічного коледжу Миколаївського НАУ; тринадцять здобувачів вищої освіти університету та Технологіко-економічного коледжу, які досягли великих успіхів у навчанні, науці, громадському житті закладу вищої освіти та беруть активну участь в економічному, соціально-громадському та культурному розвитку міста стали стипендіатами Міського голови. Дванадцять студентів отримували стипендію Благодійного фонду «Університет ХХІ ст.» та

стипендію профспілкового комітету.

Психолого-педагогічною лабораторією науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості університету, враховуючи карантинні обмеження та особливості проведення навчання, у другому семестрі 2019-2020 навчального року було проведено 32 онлайн-консультації зі здобувачами вищої освіти університету та Технологіко-економічного коледжу; 27 індивідуальних консультацій із кураторами студентських груп (12 з них – онлайн), 24 індивідуальні консультації із працівниками університету; 18 індивідуальних консультації із батьками здобувачів вищої освіти.

Крім того, у першому семестрі 2020-2021 навчального року лабораторією науково-просвітницьких інноваційних технологій розвитку особистості вже проведено 9 тренінгів офлайн та 12 онлайн зустрічей зі здобувачами вищої освіти університету та Технологіко-економічного коледжу, 64 індивідуальні консультації зі здобувачами вищої освіти університету та Технологіко-економічного коледжу (із них 42 онлайн), 5 індивідуальних консультацій із кураторами академічних груп, 16 індивідуальних консультацій із працівниками університету та 6 індивідуальних консультацій із батьками здобувачів.

За звітний період було складено загальну психологічну карту продіагностованих академічних груп та підготовлено рекомендації для кураторів. Створено загальну карту результатів першокурсників університету, надано загальні рекомендації з оптимізації адаптаційних процесів здобувачів вищої освіти університету та коледжу.

Для популяризації здорового способу життя серед здобувачів вищої освіти університету згідно з планом спортивно-масової роботи у звітному році було проведено більше 50 спортивно-масових заходів, зокрема і онлайн.

Так, враховуючи особливості проведення навчання у звітному році (карантинні обмеження у навчанні) студентським телебаченням «МНАУ-TV» спільно з викладачами кафедри фізичного виховання було запроваджено

«Марафон здоров'я» (комплекс ранкової гігієнічної гімнастики; нормативи з атлетичної гімнастики; нормативи з волейболу) до якого залучилися не тільки здобувачі вищої освіти, а і науково-педагогічні працівники університету. Крім того, студенти-спортсмени університету долучились до всеукраїнського масового заходу «Рухаємось разом!».

Сьогодні в університеті успішно функціонує 13 спортивних секцій, де займається 240 здобувачів вищої освіти, спортсменів.

У звітному році студенти-спортсмени захищали честь нашого університету на змаганнях різного рівня, серед них є майстри спорту міжнародного класу, майстри спорту та кандидати у майстри спорту України:

- Бахматов Дмитро та Глазко Станіслав, кандидати у майстри спорту України, стали чемпіонами України з волейболу пляжного (м. Суми). Крім того, в липні 2020 року вони посіли друге місце на Першому зірковому турі Чемпіонату України з волейболу пляжного (м. Запоріжжя);

- здобувачі вищої освіти університету Іванцов Дмитро та Боровик Юрій, майстри спорту України з академічного веслування, члени збірної команди України, стали бронзовими призерами Чемпіонату Європи (Сербія, вересень 2020 р.);

- Лук'ян Богдан, кандидат у майстри спорту з баскетболу, срібний призер чемпіонату України вищої ліги з баскетболу, член збірної команди України на Чемпіонаті Європи (Ізраїль, м. Тель-Авів) та багато інших.

У звітному році наш університет здобув I місце у загальнокомандному заліку XVIII Обласних спортивних ігор серед студентів закладів вищої освіти, а чоловічі збірні команди з футболу, волейболу та баскетболу стали переможцями XVIII Обласних спортивних ігор серед студентів закладів вищої освіти.

Представники університету входять до тренерського штабу національної збірної команди України.

У звітному періоді, і вже традиційно, на базі відпочинку «Sportium», що розташована на Чорноморській косі курорту Очаків було проведено

Спартакіаду «Здоров'я» серед науково-педагогічних працівників та співробітників університету.

Студентське самоврядування є не просто самостійним органом, а виступає суттєвим компонентом усього виховного процесу в університеті, що має особливе ідеологічне навантаження. Важливою є роль студентської колегії у створенні позитивного іміджу університету, що охоплює наукову, навчальну та виховну роботу.

Впродовж звітнього року постійно відбувались (в режимі онлайн) засідання Ради з виховної роботи та кураторські години в академічних групах за різною тематикою, зокрема інформаційно-роз'яснювальні, де було акцентовано увагу на особливостях організації освітнього процесу, побуту та дозвілля в умовах карантину та на важливості вжиття профілактичних заходів щодо запобігання розповсюдженню коронавірусу тощо.

Протягом звітнього року, первинною профспівковою організацією студентів Миколаївського НАУ реалізовано ряд заходів, з поміж яких:

- участь у проведенні традиційних загальноуніверситетських свят: спортивне свято «Спортивна аграрка», «Нумо, хлопці» тощо;
- надання матеріальної допомоги здобувачам вищої освіти, які мають статус сироти, інвалідам та малозабезпеченим;
- забезпечення соціального захисту, згідно чинного законодавства, здобувачам вищої освіти, які мають право на пільги, зокрема звільнення здобувачів вищої освіти - сиріт та дітей, батьки яких є учасниками АТО від плати за проживання у гуртожитках тощо;
- надання матеріальної допомоги (продуктові набори) мешканцям міського притулку для інвалідів та людей похилого віку;
- запровадження інноваційних форм національно-патріотичного виховання як на факультетах, так і на рівні університету;
- розширення повноважень студентського самоврядування у розробці та реалізації рішень щодо перспектив розвитку університету та його підрозділів, зокрема участь в проведенні процедури акредитації освітніх

програм Миколаївського НАУ;

- підвищення ролі студентського самоврядування, як рівноправного партнера в управлінні університетом, шляхом включення здобувачів вищої освіти до керівних органів Миколаївського НАУ;

- постійне проведення, в тому числі в режимі «онлайн», засідань органів студентського самоврядування з обговорення важливих проблем соціальної сфери.

В усіх моделях виховної роботи Миколаївського НАУ слід підкреслити важливість співпраці органів студентського самоврядування та керівництва університету.

Впродовж звітнього періоду, з урахуванням вимог загальнодержавного карантину, зумовленого пандемією коронавірусу Covid-19, відбувалися зустрічі ректора із студентською колегією, на яких було розглянуто низку питань освітнього та виховного процесу в університеті.

Освітньо-виховний процес у вищій школі – це системне явище, яке може розвиватися та удосконалюватися лише за умови, коли найважливіші його складові залучаються й ефективно використовуються, а тому, сьогодні, можна впевнено констатувати, що в університеті створено усі умови для духовно-морального й культурного розвитку, громадянського становлення, сприяння самореалізації та формування корпоративної культури студента університету.

7. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Організаційна робота ректорату Миколаївського НАУ щодо формування приймальної комісії та її робочих органів проводилася, починаючи з вересня 2019 року. Вченою радою було затверджено Концепцію та Програму профорієнтаційної роботи Миколаївського НАУ на 2020 рік, які передбачали участь усіх співробітників університету, а насамперед, факультету довузівської підготовки, деканів факультетів, завідувачів кафедр та членів приймальної комісії, у таких заходах:

- міських днях зайнятості;
- виставках-ярмарках професій, які проводилися обласним Департаментом освіти і науки;
- участь у «круглих столах», присвячених питанням професійної орієнтації та правилам вступу до Миколаївського НАУ;
- виступах науково-педагогічних працівників університету в школах Миколаєва та Миколаївської, Херсонської, Одеської, Кіровоградської областей, зокрема і під час батьківських зборів;
- публікаціях про університет у засобах масової інформації;
- організації відвідувань університету та приймальної комісії групами абітурієнтів з міст і сіл Миколаївської, Херсонської та Кіровоградської областей;
- за ініціативи ректорату в університеті започатковано проведення щотижневих (кожного четверга) днів відкритих дверей для майбутніх вступників та їхніх батьків з проведенням індивідуальних екскурсій;
- Днях відкритих дверей Миколаївського НАУ;
- видавництві рекламних проспектів про університет та інформаційного довідника абітурієнта.

Необхідно зазначити, що методи та форми реалізації заходів Концепції та Програми проведення профорієнтаційної роботи Миколаївського НАУ у 2020 році були максимально, без втрати результативності, пристосовані до вимог загальнодержавного карантину у зв'язку з пандемією COVID-19.

Так, у 2019-2020 навчальному році для учнівської молоді та їхніх батьків було організовано екскурсії, у ході яких університет відвідало 2420 учнів 10-11 класів із 120 загальноосвітніх закладів Миколаївської та інших областей, що більше у порівнянні із аналогічним періодом 2018-2019 навчального року на 122 особи.

Із метою організації довузівської підготовки та профорієнтаційної роботи укладено 38 угод про спільну діяльність між Миколаївським національним аграрним університетом та установами освіти Миколаївської та Херсонської областей серед яких, 18 загальноосвітніх навчальних закладів отримали статус філій підготовчих курсів Миколаївського НАУ (відновлено роботу філій у м. Южноукраїнськ, Новобузькому, Казанківському та Вознесенському районах). Відбулися профорієнтаційні виїзди до закладів освіти Херсонської області: Херсонської ЗОШ №32, Херсонської ЗОШ №53, Чорнобаївської ЗОШ-інтернату, Олешківської гімназії, Каховського державного агротехнічного коледжу, Херсонського ліцею та інших. Загалом, з метою профорієнтаційної роботи у 2019-2020 навчальному році науково-педагогічні працівники кафедр університету відвідали батьківські збори у 266 школах м. Миколаєва та Миколаївської області. Крім того, науково-педагогічні працівники університету взяли участь у 6 районних та міських ярмарках професій, проведених Миколаївським обласним та районними центрами зайнятості.

У 2019-2020 навчальному році факультетом довузівської підготовки університету було організовано роботу підготовчих курсів за шестимісячним та чотиримісячним терміном навчання при Миколаївському НАУ та заочно-дистанційною формою навчання, а також на базі філій у районах і містах Миколаївської області. Загальна кількість слухачів підготовчих курсів становила 465 осіб, що є найкращим показником за останні п'ять років. Зокрема, у порівнянні із 2018-2019 навчальним роком чисельність слухачів підготовчих курсів зросла на 75 осіб. Навчання на курсах здійснювалося за вісьмома предметами, а саме: українська мова, українська література,

математика, біологія, історія України, географія, фізика та англійська мова. Усі вони були конкурсними для вступу на спеціальності університету у 2020 році.

Навчання на підготовчих курсах здійснювалося згідно з затвердженими програмами, їх зміст відповідає вимогам ЗНО. Загальний обсяг навчального навантаження із кожного предмету становить 60 год, з української літератури – 30 годин. Спектр навчальних предметів, які обрали слухачі курсів є таким (кількість філій, %): українська мова – 20 (100%), українська література – 15 (83%), математика – 13 (72%), історія України – 9 (50%), біологія – 9 (50%), фізика – 4 (22%), англійська мова – 1 (6%), географія – 1 (6%). До викладацької діяльності на підготовчих курсах залучено 67 науково-педагогічних працівників.

У 2019-2020 навчальному році факультетом довузівської підготовки спільно із кафедрами університету було проведено Всеукраїнську олімпіаду Миколаївського НАУ для майбутніх вступників за вісьмома дисциплінами, які є конкурсними для вступу до університету у 2020 році. У першу чергу, варто відзначити значне зростання учасників олімпіади у порівнянні з минулими роками. Так, якщо у 2018 році взяли участь 116 осіб, у 2019 році – 239, то у звітному році учасниками олімпіади стали 1270 осіб.

Зважаючи на те, що переможці олімпіади при вступі до університету мають суттєві пільги, а саме до 20 конкурсних балів, надважливим завданням було проведення широкої інформаційно-роз'яснювальної роботи із випускниками шкіл та інших закладів освіти для залучення їх до участі в олімпіаді.

Відповідно до Положення про Всеукраїнську олімпіаду Миколаївського НАУ для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти та на підставі протоколів журі оргкомітет олімпіади визначив 579 переможців, які нагороджені дипломами 1, 2 та 3 ступенів (всього 720 дипломів).

Керуючись Правилами прийому до МНАУ та з метою формування

достатнього контингенту вступників університету у 2020 році переможцям Всеукраїнської олімпіади Миколаївського національного аграрного університету при вступі у 2020 році на спеціальності 015 «Професійна освіта», 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка», 208 «Агроінженерія», 193 «Геодезія та землеустрій», 201 «Агрономія», 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», 181 «Харчові технології», 162 «Біотехнології та біоінженерія» та 152 «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» було нараховано від 18 до 20 балів.

Для проведення профорієнтаційної роботи систематично виготовлялася друкована продукція (буклети, листівки, календарі тощо), ця робота також знаходила відображення в засобах масової інформації та на сайті університету, у дайджестах Миколаївського НАУ.

Із метою допомоги майбутнім вступникам Миколаївського НАУ у професійному самовизначенні у 2019-2020 навчальному році було продовжено проведення Школи вибору професії «Профі-Старт: стань успішним!».

Із метою формування в учнів загальноосвітніх шкіл активної життєвої позиції щодо вибору майбутньої професії та виявлення у них професійних здібностей та якостей на факультеті довузівської підготовки було проведено конкурс творчих робіт «Розбудуємо Україну, готуємося до європейського майбутнього». На конкурс надійшло 119 творчих робіт від учнів 9, 10 та 11 класів. Усі учасники конкурсу були відзначені оргкомітетом похвальними грамотами, а переможці (13 осіб) – дипломами та цінними подарунками.

У зв'язку із запровадженням загальнодержавного карантину, у червні 2020 року для майбутніх вступників університету спільно із Приймальною комісією було проведено в режимі «онлайн» День відкритих дверей МНАУ, в ході якого взяли активну участь більше 130 осіб.

Загалом, усі заходи, що передбачені Концепцією та Програмою профорієнтаційної роботи на 2019-2020 навчальний рік, виконані повністю. Форми проведення окремих заходів були змінені у зв'язку із запровадженням

загальнодержавного карантину (наприклад, із очної на дистанційну).

Із метою успішного проведення Вступної кампанії 2021 року, відповідно до Концепції та Програми профорієнтаційної роботи на 2020-2021 навчальний рік, Миколаївським національним аграрним університетом вже проведено низку профорієнтаційних заходів. Проте, необхідно зазначити, що на їх результативність сьогодні, на жаль, має суттєвий вплив запроваджений загальнодержавний карантин спричинений пандемією COVID-19.

Так, станом на початок грудня 2020 року, у ході профорієнтаційних заходів університет відвідали лише 187 учнів 10-11 класів Миколаївської області. На сьогодні, укладено договори про співпрацю з 28 закладами загальної середньої освіти Миколаївської області.

Організовано роботу підготовчих курсів до ЗНО 2021 року та подальшого вступу до університету з восьми предметів. Проте, загальна кількість осіб, які проходять довузівську підготовку на базі 14 філій, створених як у м. Миколаєві, так і у районах області, станом на початок грудня становить всього 242 особи.

У жовтні звітного року на базі університету було проведено в режимі «онлайн» День відкритих дверей для випускників шкіл – майбутніх абітурієнтів. Загалом, у заходах взяли участь більше 300 учнів 9-х, 10-х та 11-х класів Миколаївської області та міста Миколаєва.

Станом на початок грудня звітного року, загальна кількість учасників І (дистанційного) туру Всеукраїнської олімпіади Миколаївського НАУ становить лише 855 осіб. Проте, як би ситуація не змінювалась, головним завданням факультету довузівської підготовки є безумовне виконання Концепції та Програми проведення профорієнтаційної роботи у 2020-2021 навчальному році, та проведення всіх без винятку профорієнтаційних заходів, які мають бути максимально пристосовані до умов роботи у разі посилення загальнодержавного карантину у зв'язку з пандемією COVID-19 без втрати результативності.

Зокрема, деканатам та кафедрам університету необхідно продовжити

практику: інформування та налагодження активної комунікації із потенційними вступниками через електронну пошту та мобільні засоби зв'язку, використовуючи месенджери та соціальні мережі; створення профорієнтаційних груп в соціальних мережах Instagram, Facebook, Viber тощо; приєднання до груп випускників шкіл у месенджерах (Telegram, Viber, WhatsApp), де регулярно розміщують інформацію профорієнтаційного характеру і, зокрема, щодо підготовчих курсів; здійснення презентацій спеціальностей МНАУ в онлайн-режимі (Zoom, Google Meet, Jitsi Meet).

У звітному періоді, у встановлені терміни, затверджувалися Правила прийому до Миколаївського національного аграрного університету. Згідно з Умовами прийому до вищих навчальних закладів України та Положенням про приймальну комісію затверджувався склад приймальної комісії Миколаївського НАУ.

Секретаріат приймальної комісії проводив роботу на попередніх етапах приймальної кампанії. Організовувався прийом відвідувачів, консультації з питань прийому до Миколаївського НАУ, багато зусиль було спрямовано на організацію агітаційної та профорієнтаційної роботи.

У звітному році відділом ліцензування, акредитації та моніторингу якості освіти Миколаївського національного аграрного університету спільно з деканатами факультетів пройдено акредитацію за третім (освітньо-науковим) рівнем «Доктор філософії» та отримано сертифікати про акредитацію Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти строком на п'ять років за трьома освітніми програмами:

- Економіка;
- Менеджмент;
- Агрономія.

Крім того, акредитовано та отримано сертифікат про акредитацію Міністерства освіти і науки України за освітнім ступенем «Молодший спеціаліст» освітньої програми «Комп'ютерна інженерія» Новобузького коледжу Миколаївського НАУ.

У звітному році, підготовлено та подано до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти відомості про самооцінювання, а наразі проходять процес акредитації дві освітні програми:

- «Біотехнології та біоінженерія» за освітнім ступенем «Магістр»;
- «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за освітнім ступенем «Доктор філософії».

У другому семестрі 2020-2021 навчального року будуть подані до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти відомості про самооцінювання трьох освітніх програм за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти:

- Фінанси, банківська справа та страхування;
- Біотехнології та біоінженерія;
- Харчові технології.

Для більш якісної підготовки відомостей про самооцінювання освітніх програм відділом ліцензування, акредитації та моніторингу якості освіти Миколаївського національного аграрного університету розроблено Методичні рекомендації щодо проходження акредитації освітніх програм Миколаївського національного аграрного університету.

На сьогодні, Миколаївський НАУ має ліцензію на підготовку здобувачів вищої освіти за наступними освітніми рівнями:

- початковий (короткий цикл) – 11 спеціальностей, з ліцензованим обсягом прийому – 530 осіб;
- перший (бакалаврський) – 16 спеціальностей, з ліцензованим обсягом прийому – 2080 осіб;
- другий (магістерський) – 12 спеціальностей, з ліцензованим обсягом прийому – 1565 осіб;
- третій (освітньо-науковий) - 4 спеціальності, з ліцензованим обсягом прийому – 38 осіб.

Сьогодні в університеті, відповідно до Відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти Миколаївського НАУ (наказ МОН

України від 13.11.2019 за № 982-л), загальна кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти наступна (табл. 3).

Таблиця 3

Перелік спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти у Миколаївському НАУ

№ з/п	Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти Освітній ступінь «Молодший бакалавр»
1.	071 Облік і оподаткування
2.	073 Менеджмент
3.	081 Право
4.	122 Комп'ютерні науки
5.	162 Біотехнології та біоінженерія
6.	181 Харчові технології
7.	201 Агрономія
8.	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
9.	208 Агроінженерія
10.	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
11.	242 Туризм
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Освітній ступінь «Бакалавр»
1.	015 Професійна освіта (015.18 Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)
2.	051 Економіка
3.	071 Облік і оподаткування
4.	072 Фінанси, банківська справа та страхування
5.	073 Менеджмент
6.	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
7.	152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка
8.	162 Біотехнології та біоінженерія
9.	181 Харчові технології
10.	193 Геодезія та землеустрій
11.	201 Агрономія
12.	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
13.	208 Агроінженерія
14.	241 Готельно-ресторанна справа
15.	275 Транспортні технології (автомобільний транспорт)
16.	281 Публічне управління та адміністрування
	Другий (магістерський) рівень вищої освіти Освітній ступінь «Магістр»
1.	015 Професійна освіта (015.18 Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства)

2.	071 Облік і оподаткування
3.	072 Фінанси, банківська справа та страхування
4.	073 Менеджмент
5.	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
6.	152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка
7.	162 Біотехнології та біоінженерія
8.	201 Агрономія
9.	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
10.	208 Агроінженерія
11.	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза
12.	281 Публічне управління та адміністрування
	Третій (освітньо-науковий) рівень Освітній ступінь «Доктор філософії»
1.	051 Економіка
2.	073 Менеджмент
3.	201 Агрономія
4.	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

У 2020 році, прийом на перший курс за усіма формами здобуття освіти проводився відповідно до законодавства та Правил прийому до Миколаївського НАУ. Конкурсний відбір вступників на основі повної загальної середньої освіти у 2020 році здійснювався за результатами зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень, підтверджених сертифікатами Українського центру оцінювання якості освіти. У звітному році план державного замовлення на перший курс виконано повністю.

Дані про прийом на перший курс до університету на всі форми здобуття освіти за 2016 – 2020 роки наведені в таблицях 4 та 5.

У 2020 році до університету на денну форму здобуття освіти було зараховано на основі повної загальної середньої освіти – 548 осіб, на основі ОКР «Молодший спеціаліст» – 137 осіб.

Загальна кількість зарахованих на ОС «Бакалавр» («Магістр» ветеринарного спрямування) за денною формою здобуття освіти склала 685 осіб (у 2019 році – 653 особи). Загальна кількість зарахованих на ОС «Магістр» за денною формою здобуття освіти склала 259 осіб, що менше порівняно із кількістю зарахованих у 2019 році – на 6,8% (або 19 осіб).

Таблиця 4

**Дані про зарахування до університету на перший курс за денною
формою здобуття освіти, осіб**

Рівень вищої освіти	Зараховано на навчання		
	за держзамовленням	за контрактом	Всього
2016 рік			
Бакалавр	172	255	427
Спеціаліст	47	4	51
Магістр	231	93	324
2017 рік			
Бакалавр	213	239	452
Спеціаліст	–	–	–
Магістр	252	106	358
2018 рік			
Бакалавр	186	215	401
Спеціаліст	–	–	–
Магістр	226	129	355
2019 рік			
Бакалавр	247 (162 + 85)	258	505
Магістр	214	64	278
2020 рік			
Молодший бакалавр	39	57	96
Бакалавр	278 (193 + 85)	270	548
Магістр	145	114	259

Відповідно до алгоритму адресного розміщення державного замовлення на 1 курс університету денної форми здобуття освіти на ОС «Бакалавр» («Магістр» ветеринарного спрямування) на основі повної загальної середньої освіти із максимально можливого обсягу 300 осіб за державним замовленням було зараховано 193 особи, що більше порівняно із державним замовленням на ОС «Бакалавр» («Магістр» ветеринарного спрямування) 2019 року на 31 особу.

Вперше, в 2020 році, було здійснено набір на ОС «Молодший бакалавр» за денною формою здобуття освіти – зараховано на навчання 96 осіб.

У 2020 році університет вдруге отримав регіональне замовлення на підготовку фахівців освітнього ступеня бакалавра денної форми здобуття освіти за рахунок коштів обласного бюджету в обсязі 85 осіб. План було виконано на 100%.

У 2020 році за період прийому документів від вступників до університету на денну форму здобуття освіти за освітніми ступенями «Бакалавр» та «Магістр» на основі повної загальної середньої освіти було отримано 2075 заяв, що більше порівняно з минулим роком – на 5,7% (або 111 заяв).

Таблиця 5

Дані про зарахування до університету на перший курс за заочною формою здобуття освіти, осіб

Рівень вищої освіти	Зараховано на навчання		
	за держзамовленням	за контрактом	Всього
2016 рік			
Бакалавр	14	50	64
Спеціаліст	40	25	65
Магістр	141	144	285
2017 рік			
Бакалавр	24	31	55
Спеціаліст	–	–	–
Магістр	70	260	330
2018 рік			
Бакалавр	25	32	57
Спеціаліст	–	–	–
Магістр	51	369	420
2019 рік			
Бакалавр	31	48	79
Магістр	15	352	367
2020 рік			
Бакалавр	17	59	76
Магістр	50 (25 + 25)	278	328

Конкурс заяв вступників на денну форму здобуття освіти на основі повної загальної середньої освіти у 2020 році в середньому склав 6,3 осіб на

місце. Зокрема, за спеціальностями: «Економіка» – 72 особи на місце, «Фінанси банківська справа та страхування» – 29,7 осіб на місце; «Готельно-ресторанна справа» – 21,3 особи на місце; «Облік і оподаткування» – 20,5 осіб на місце; «Менеджмент» – 20,2 осіб на місце; «Публічне управління та адміністрування» – 18,2 осіб на місце; «Геодезія та землеустрій» – 16 осіб на місце; «Біотехнології та біоінженерія» – 14 осіб на місце; «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» – 6,6 осіб на місце; «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» – 5 осіб на місце; «Харчові технології» – 4,6 осіб на місце; «Професійна освіта» – 3,3 особи на місце; «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» – 2,7 особи на місце; «Агрономія» – 2,4 особи на місце; «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» – 2,4 особи на місце та «Агроінженерія» – 2,4 особи на місце.

У 2020 році за період прийому документів до університету на заочну форму здобуття освіти за освітнім ступенем «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти було отримано 132 заяви (у 2019 р. – 130 заяв) та зараховано 76 осіб (у 2019 р. – 79 осіб). На основі ОКР «Молодший спеціаліст» зараховано всього 86 осіб (у 2019 р. – 178 осіб). Таким чином, загальна кількість зарахованих на ОС «Бакалавр» за заочною формою здобуття освіти склала 162 особи, що на 95 осіб менше порівняно з минулим роком.

Загальна кількість зарахованих на ОС «Магістр» за заочною формою здобуття освіти склала 328 осіб, що менше порівняно із 2019 роком на 10,6% (або 39 осіб). Слід також відмітити, що у 2020 році вперше університет отримав державне замовлення від Національного агентства України з питань державної служби на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» галузі знань «Публічне управління та адміністрування» за заочною формою в обсязі 25 осіб. План було виконано на 100%.

Таким чином, в цілому, за підсумками вступної кампанії 2020 року

загальна кількість зарахованих за денною та заочною формами здобуття освіти на ОС «Бакалавр» («Магістр» ветеринарного спрямування) та ОС «Магістр» становить 1434 особи, з них – 593 особи за державним та регіональним замовленням (у 2019 р. – 601 особа) та 841 особа за кошти фізичних та юридичних осіб (у 2019 р. – 954 особи).

8. Міжнародна діяльність

Міжнародна діяльність Миколаївського національного аграрного університету орієнтована на реалізацію основних ідей та вимог Болонської декларації і забезпечення подальшої інтеграції вищого навчального закладу до світової освітянської та наукової спільноти.

Пріоритетні напрямки міжнародної діяльності у звітному періоді:

- реалізація основних ідей і вимог Болонської декларації;
- підвищення якості знань майбутніх спеціалістів і викладачів шляхом організації практики, стажування здобувачів вищої освіти за кордоном;
- розширення та встановлення прямих контактів із провідними закордонними вищими навчальними закладами;
- участь у міжнародних грантових програмах;
- участь в роботі конференцій за кордоном;
- реалізація заходів щодо академічної мобільності науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти університету і подання заявок на участь в програмах обмінів;
- висвітлення умов участі, термінів подання заявок та іншої довідкової інформації щодо програм обмінів на сайті Миколаївського НАУ;
- проходження викладачами і здобувачами вищої освіти курсів підвищення рівня володіння іноземною мовою для відповідності вимогам програм обмінів;
- розроблення конкретних заходів щодо міжнародної акредитації університету за міжнародними освітніми стандартами;
- проведення презентацій наукових та навчальних програм міжнародного академічного обміну, надання консультативної та технічної допомоги науковцям і здобувачам вищої освіти університету;
- активізація надання освітніх послуг для іноземців;
- пошук для навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

На сьогодні, Миколаївський національний аграрний університет є

членом таких міжнародних освітніх та наукових організацій: Співдружність університетів-підписантів Великої Хартії - Magna Charta Universitatum Community; Європейська асоціація університетів; Асоціація університетів Чорноморського регіону; Глобальний Консорціум вищої аграрної освіти і досліджень у сільському господарстві (GCHERA); Інститут Міжнародної освіти; Мережа Таллуар; профільні організації (Асоціація хутового тваринництва, Міжнародна асоціація економістів).

У звітному році, на підставі аналізу пропозицій, що надходили від факультетів університету щодо пріоритетних напрямів міжнародної діяльності, проводилась робота з розширення співпраці з іноземними ВНЗ.

Так, укладено договори про співпрацю з Університетом Баня-Лука (Боснія і Герцеговина), Азербайджанським державним аграрним університетом (Азербайджан), Костанайським інженерно-екологічним університетом (Казахстан), Білоруським державним агротехнологічним університетом (Білорусь).

Підготовлено проекти нормативних документів, що регулюють відносини з наступними університетами, і надіслано представникам ВНЗ за кордоном, зокрема, до Пізанського університету (Італія), Брестського технологічного університету (Білорусь), Варшавського університету природничих наук (Польща), Краківського аграрного університету (Польща), Китайського аграрного університету (КНР), Центральнокитайського сільськогосподарського університету (КНР), Саскатунського університету (Канада).

27 листопада 2020 року ректор Миколаївського НАУ взяв участь у онлайн-конференції ректорів, що була організована Університетом Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина). Так, протягом конференції відбувся обмін інформацією між 43 університетами-партнерами про поточну ситуацію під час пандемії Covid-19, а також обговорювались майбутні партнерські відносини, проекти і заходи. Серед учасників – університети-партнери мережі ІМА з України, Німеччини, Боснії та Герцеговини, Вірменії,

Азербайджану, Казахстану, Узбекистану, Ефіопії, Кенії та ін. Крім того, під час заходу акцентувалось на правилах та стратегіях, яких дотримуються університети в умовах пандемії, онлайн-навчанні, дистанційній освіті, технічних засобах навчання тощо. Обговорювалася також наступна Міжнародна акредитація ІМА і угоди про подвійні дипломи, а також Міжнародні курси підвищення кваліфікації для співробітників університетів-партнерів і сільськогосподарських компаній в Університеті Вайєнштефан-Тріздорф.

Продовжується співпраця з університетом Вайєнштефан-Тріздорф (Німеччина), завдяки якій здобувачі вищої освіти університету можуть проходити профільну практику на підприємствах аграрного сектора Німеччини протягом чотирьох місяців, з яких один місяць - теоретичний курс. Після проходження практики здобувачі вищої освіти університету мають можливість продовжити навчання на магістерському курсі університету Вайєнштефан-Тріздорф та отримати подвійний диплом за спеціальністю «Аграрний менеджмент». Крім того, у звітному році Європейським агентством AQUINN здійснено процедуру акредитації та ліцензування спільної програми Міжнародного аграрного менеджменту та отримано університетом відповідний сертифікат терміном на чотири роки.

Крім того, Миколаївський НАУ співпрацює з університетом Вайєнштефан-Тріздорф за грантом Німецької служби академічних обмінів ДААД в межах спільного проєкту з оцифрування навчальних матеріалів у аграрних ЗВО України і Німеччини.

У межах співпраці Миколаївського НАУ з Національним університетом кораблебудування ім. адмірала Макарова та Китайським сервісним центром з питань наукового та технологічного співробітництва Harbin HuaYue Technology Research and Development Co., Ltd. (КСЦ) підбрано вісім кандидатів для участі у програмі співпраці. Анкети кандидатів надіслано Китайському сервісному центру з питань наукового та технологічного співробітництва.

Закінчилася робота над грантовим проектом «Розвиток потенціалу мобільності для здобувачів вищої освіти ВНЗ в країнах-партнерах» [Мілетус] спільно з Технічним університетом Гамбургу-Харбург (координатор), а також партнерами з Італії, Данії і Сербії. Завдяки даному проекту університет придбав комп'ютерну та відеозаписуючу апаратуру більш ніж на 1 млн. грн, а також доступ до бази даних видавництва Спрингер (безстрокова ліцензія вартістю 300000 грн).

Серед членів консорціуму Миколаївський НАУ показав одні з найкращих результатів, після аудиту Національним Еразмус+ офісом, у плані якості виконання запланованих заходів у межах проекту. Результати проекту опубліковані МОН у вигляді методичних рекомендацій закладам вищої освіти України для урахування і використання у міжнародній діяльності.

Крім того, у звітному році представниками факультету менеджменту та інженерно-енергетичного факультету було підготовлено перспективні проектні заявки для участі в наступному конкурсі проектів Євросоюзу – Еразмус+. Фінансової підтримки з боку ЄС поки що не отримано.

У звітному році в університеті визначено 25 програм з академічної мобільності здобувачів вищої освіти, наукових та науково-педагогічних працівників, інформацію про які розміщено на сайті університету.

Представники університету брали участь у вебінарах-лекціях з аграрної економіки, організованих Університетом прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф за підтримки коледжу Рітл (Великобританія), Університету Міннесоти та Університету Іллінойсу (США).

Суттєвим моментом у вдосконаленні мовної підготовки є викладання освітніх дисциплін іноземною мовою. Так, у 12 академічних групах університету - на факультеті менеджменту, обліково-фінансовому факультеті та інженерно-енергетичному факультеті здійснюється викладання освітніх дисциплін англійською мовою.

Для покращення рівня мовної підготовки протягом звітного року, за участі викладача з Великобританії Ендрю Несса та волонтера Корпусу Миру

США Роберта Теннера, функціонували курси з іноземної мови для: здобувачів вищої освіти, які від'їжджають на закордонну практику; для здобувачів вищої освіти першого курсу; для здобувачів вищої освіти четвертого курсу при підготовці до вступних випробувань в магістратуру; для науково-педагогічних працівників та співробітників університету.

Крім того, у звітному році волонтером Корпусу Миру Робертом Теннером було проведено цикл семінарів для науково-педагогічних працівників університету з питань проблем перекладу, а викладачем з Великобританії Ендрю Джоном Нессом - семінари з питань фінансової системи Великобританії.

У жовтні звітного року відбулася дистанційна презентація міжнародних освітніх програм та міжнародних онлайн-курсів для здобувачів вищої освіти, аспірантів і науково-педагогічних працівників Миколаївського національного аграрного університету.

9. Фінансово-економічна діяльність та соціальний захист співробітників і здобувачів вищої освіти

У звітному періоді діяльність ректора була спрямована на забезпечення зростання фінансових надходжень і, відповідно, створення належних умов для особистої та творчої самореалізації кожного здобувача вищої освіти, формування фахівців, здатних навчатися впродовж життя.

Протягом звітного періоду стабільно здійснювалися надходження із загального фонду державного бюджету для забезпечення всіх захищених державою статей видатків, а саме: заробітної плати, стипендії, утримання дітей-сиріт, комунальних послуг, що дозволило уникнути будь-якої заборгованості перед здобувачами вищої освіти та співробітниками університету.

За цей період університетом розширено спектр платних послуг, що забезпечило зростання доходів спеціального фонду. Це, в свою чергу, дало можливість здійснювати видатки на поліпшення та розвиток матеріально-технічної бази освітнього процесу, поліпшення соціально-побутових умов праці співробітників університету та мешкання здобувачів вищої освіти у гуртожитках.

Загалом, за 2020 рік, по Миколаївському національному аграрному університету надійшло коштів:

- по загальному фонду – 112 411 472,00 грн (з урахуванням стипендії);
- по спеціальному фонду – 53 873 731,00 грн.

Протягом звітного періоду проводилася робота з соціального захисту співробітників і здобувачів вищої освіти. Ректорат університету проявляє особливе піклування про студентів-сиріт, напівсиріт, дітей учасників АТО (ООС), осіб, що постраждали від Чорнобильського лиха та малозабезпечених здобувачів вищої освіти. Три рази на рік їм видавалася грошова допомога. Сироти щомісячно одержують грошову допомогу. На жаль, через загальнонаціональний карантин викликаний пандемією коронавірусу COVID-19 у звітному році не вдалось організувати повноцінний відпочинок

співробітникам і здобувачам вищої освіти університету.

У звітному періоді співробітники університету забезпечувалися овочевою продукцією, а також медом з пасіки Навчально-науково-практичного центру Миколаївського НАУ, за пільговими цінами.

Протягом звітнього періоду гуртожитки університету, за умовами мешкання, безапеляційно визнавалися найкращими серед ЗВО Миколаївщини. Крім того, вартість мешкання в гуртожитках університету (392 грн за місяць) є найменшою серед всіх закладів вищої освіти міста Миколаєва та півдня України загалом.

Незважаючи на складну економічну ситуацію в країні, постійне зростання цін на продукти та енергоносії, у звітному році вдалося утримати ціну комплексного обіду на рівні 25 грн (на сьогодні, це найменша вартість комплексного обіду серед всіх навчальних закладів півдня України). Вказану вартість комплексного обіду складно було б утримати, якби не можливість використання продуктів власного виробництва, що суттєво здешевлює продукцію Центру громадського харчування.

10. Адміністративно-господарська діяльність

Програма розвитку та зміцнення матеріально-технічної бази університету у звітному періоді, з урахуванням вимог загальнодержавного карантину, зумовленого пандемією коронавірусу Covid-19, була спрямована, у першу чергу, на дотримання відповідних побутових умов для навчання, мешкання, відпочинку здобувачів вищої освіти, роботи науково-педагогічних працівників і співробітників та подальшого розвитку Навчально-науково-практичного центру університету з метою підвищення рівня практичної складової навчання здобувачів вищої освіти і проведення наукових досліджень.

Особливу увагу ректоратом університету у звітному періоді було приділено питанням ефективного теплопостачання та забезпечення комфортного теплового режиму в навчальних приміщеннях та студентських гуртожитках в осінньо-зимовий період, що успішно вирішено за рахунок власних автономних газових котелень (економія коштів на комунальні платежі), а також подальше впровадження енергозберігаючих технологій та своєчасне обстеження технічного стану будівель і споруд, що забезпечує їх безаварійну та активну експлуатацію.

У звітному періоді, згідно з Програмою розвитку та зміцнення матеріально-технічної бази університету та з дотриманням відповідних вимог загальнодержавного карантину, зумовленого пандемією коронавірусу Covid-19, було проведено низку заходів, які відповідають сучасним технологіям, дизайну, вимогам охорони праці та енергозбереження.

Зокрема, в Головному навчальному корпусі: проведено ремонтно-будівельні роботи по фасаду та сходів корпусу; проведено роботи з озеленення території; виконані ремонтно-оздоблювальні роботи у коридорах третього поверху, в ауд. 311, 003 та 106; проведено ремонт водовідвідної системи у буфеті; проведено частковий ремонт покрівлі корпусу та приміщення будівельної групи після стихійного лиха (урагану); проведено ремонт відкосів дверей підвальних приміщень корпусу; проведено ремонтно-

оздоблювальні роботи у актовій залі навчального корпусу; виготовлено та встановлено відповідно заявок комплекти меблів та москітних сіток на вікна.

У навчальному корпусі № 1: проведено ремонтно-оздоблювальні роботи у спортзалі корпусу; проведено частковий ремонт підлоги другого поверху; проведено поточний ремонт частини м'якої покрівлі корпусу та її водовідвідної системи; проведено поточний ремонт санвузлів на першому та четвертому поверхах; проведено оздоблювальні роботи стін коридорів всіх поверхів корпусу; проведено поточний ремонт ауд. 303 та 412; встановлено протипожежні двері у щитовій корпусу.

У навчальному корпусі № 2: проведено поточний ремонт ауд. 314, 208 та 209; проведено поточний ремонт в їдальні корпусу; проведено частковий ремонт м'якої покрівлі корпусу та покрівлі ангару; проведено оздоблювальні роботи по фасаду та в коридорах 1-3 поверхів; встановлено протипожежні двері у щитовій корпусу.

У навчальному корпусі № 5: проведено поточний ремонт в ауд. 305 та 306; проведено поточний ремонт їдальні, буфету, кондитерського цеху та побутових приміщень Центру громадського харчування; проведено поточний ремонт коридорів поверхів корпусу.

У студентському гуртожитку № 1: проведено поточний ремонт в кімнатах 305, 309, 324, 408, 410, 419, 426, 419, 507 гуртожитку; проведено поточний ремонт душових; проведено поточний ремонт перехідних холів, коридорів та санвузлів 4-5 поверхів гуртожитку; проведено поточний ремонт м'якої покрівлі.

У студентському гуртожитку № 2: проведено поточний ремонт всіх душових; проведено поточний ремонт всіх коридорів гуртожитку.

В Інституті післядипломної освіти Миколаївського НАУ: проведено поточний ремонт коридору третього поверху готелю; проведено поточний ремонт системи гарячого водопостачання готелю та гуртожитку; проведено поточний ремонт шести готельних номерів; проведено поточний ремонт душових кабін у всіх готельних номерах; проведено поточний ремонт м'якої

покрівлі корпусу.

На базі Навчально-науково-практичного центру Миколаївського НАУ (с. Благодарівка Миколаївського району): проведено поточний ремонт лабораторії інтенсивних технологій у промисловому свинарстві; проведено поточний ремонт холодного водогону, з підключенням бойлерів, санвузлів в гуртожитку тощо; проведені ремонтні роботи зерноскладу.

У всіх навчальних корпусах університету та гуртожитках встановлено внутрішню систему відеоспостереження в коридорах та холах, а також встановлено зовнішні камери спостереження на вході в приміщення навчальних корпусів, гуртожитків та на прилеглих територіях.

Перед початком опалювального сезону, проводилися роботи пов'язані з опресуванням та технічною ревізією систем опалення на всіх навчальних корпусах та гуртожитках. Системи теплопостачання, водопостачання, газопостачання та енергопостачання обладнані відповідними лічильниками, які своєчасно повірені в установленому порядку. Своєчасно було проведено обстеження, налагоджування та програмування котелень, гарячого водопостачання в навчальних корпусах та гуртожитках.

З метою дотримання, у звітному періоді, Миколаївським національним аграрним університетом вимог чинного законодавства у сфері пожежної та техногенної безпеки було укладено дев'ять договорів, на загальну суму 449,9 тис. грн, з проектною організацією «Мегаліт» на виконання проектно-кошторисної документації:

- монтування автоматичної пожежної сигналізації та системи оповіщення про пожежу, відповідно до вимог ДБН В.2.5.-56:2014 «Системи протипожежного захисту», в будівлях головного навчального корпусу, навчальних корпусах №1 та №2, гуртожитках № 1, 2, 3 та 4, а також у навчальному корпусі Інституту післядипломної освіти Миколаївського НАУ;

- монтування пристроїв захисту будівель, споруд та зовнішніх установок від прямих влучень блискавки і вторинних її проявів, відповідно до вимог ДСТУ Б В.2.5-38:2008, в будівлях головного навчального корпусу,

навчальних корпусах №1 та №2, гуртожитках № 1, 2, 3 та 4, а також у навчальному корпусі Інституту післядипломної освіти Миколаївського НАУ.

Крім того, у звітному році, після проведення відкритих торгів, укладено два договори з ФОП «О.П. Новіков» на виконання проектно-кошторисної документації по об'єкту «Капітальний ремонт будівлі гуртожитку № 4 Миколаївського НАУ, за адресою: с. Благодарівка, Миколаївського району» та на виконання проектно-кошторисної документації по об'єкту «Капітальний ремонт будівлі гуртожитку №1 Миколаївського НАУ, за адресою: м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенка, 36».

Крім того, ПП «Інтелект – Проджект» виконано проектно-кошторисну документацію та проведено експертизу проекту «Реконструкція частини приміщень будівлі навчального корпусу Миколаївського національного аграрного університету для розміщення ґрунтово-агрохімічної лабораторії за адресою: м. Миколаїв, проспект Героїв України, 91-А».

Протягом звітнього періоду, в університеті, отримала подальшу реалізацію Програма енергозбереження, а також здійснювалися заходи зі зменшення обсягів використання природного газу, теплопостачання, електро- та водопостачання. Постійно ведеться щодобовий аналіз витрат природного газу на опалення будівель навчальних корпусів та студентських гуртожитків.

Відповідно до чинного законодавства, зокрема Закону України «Про охорону праці», в університеті протягом звітнього періоду приділялася значна увага техніці безпеки праці:

- організовано щорічний медичний огляд співробітників університету зайнятих на роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці;
- проведено навчання та перевірку знань з питань охорони праці, до початку опалювального сезону, працівників АГЧ, які відповідають за електробезпеку, експлуатацію котелень;
- проведено навчання з відповідальними за пожежну безпеку за програмою пожежно-технічного мінімуму;
- проведено чергову атестацію робочих місць (кухарів);

- своєчасно проводяться інструктажі з питань охорони праці;
- проведено первинну атестацію робочого місця (тракториста-машиніста сільськогосподарського виробництва);
- проведена ідентифікація потенційної небезпеки об'єктів університету;
- проведено навчання і перевірку знань з питань охорони праці керівників структурних підрозділів, завідувачів кафедр та інших керівників відділів постійною комісією університету;
- поповнено аптечки структурних підрозділів медикаментами;
- придбано спецодяг та засоби індивідуального захисту, відповідно до норм та заявок;
- своєчасно, згідно з графіком, проводилося технічне обслуговування вогнегасників;
- забезпечується розслідування нещасних випадків, що сталися із працівниками університету у термін, передбачений законодавством України.

16.12.20

Звіт схвалено конференцією
трудового колективу Миколаївського НАУ
від 16 грудня 2020 року, протокол № 2